

АППУ

**ВГО «АСОЦІАЦІЯ ПЛАТНИКІВ
ПОДАТКІВ УКРАЇНИ»**

**ЗМІНИ ДО ПОРЯДКУ ЗУПИНЕННЯ РЕЄСТРАЦІЇ
ПН/РК В ЄРПН, ЗМІНИ В ПОРЯДКУ ЗАПОВНЕННЯ
«ПРИЗНАЧЕННЯ ПЛАТЕЖУ» ТА ІНШІ
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ З ОПОДАТКУВАННЯ**

ЗМІСТ

ОСНОВНІ ПИТАННЯ ВЕБІНАРУ	2
Зміни внесені Постановою КМУ за № 574 від 02.06.2023 року до Порядку зупинення реєстрації ПН/РК в ЄРПН, затвердженого Постановою КМУ від 11.12.2019 року за № 1165,1428	2
Зміни в Порядку заповнення «Призначення платежу» для всіх платіжних інструкцій, зокрема, на сплату податків і ЄСВ»	4
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ З ОПОДАТКУВАННЯ	6
З 01 серпня 2023 р. скасовується ставка 2% єдиного податку (Законопроект за № 8401 від 31.01.2023 року передбачають набере чинності з 01 серпня 2023 року).	6
Щодо перевірок платників податків, відповідно до Законопроекту за № 8401 від 31.01.2023 року, який, передбачають, набере чинності з 01 серпня 2023 року.	8
На яку дату формується ПК на підставі ПН, поданих до авансового звіту?	12
Код пільги змінено після складання ПН: як бути з РК?	13
Покупець повернув частину товарів, а кошти залишаються у продавця для іншого постачання товарів: що з ПДВ?	14
Коли слід заповнювати додаток 3 до декларації з ПДВ?	17
Повернення коштів покупцеві та отримання товару після закінчення 1095 днів: що з ПДВ?	18
Як з 1 липня цього року потрібно буде заповнювати платіжки для сплати податків та ЄСВ: нагадування від ДПС	19
Суму ЄСВ з Додатка 1 не перенесено до рядка 21 Декларації: чи потрібно подавати уточнюючу?	24
З 1 липня 2023 року повертаються стандартні ставки ПДВ та акцизу на пальне і нафтопродукти	25
Як подавати додатки разом із звітною новою декларацією з ренти?	28
Як надавати документи при проведенні документальних перевірок ДПС?	29
Якою буде відповідальність за помилки у декларації з ПДВ: роз'яснення від ДПС	34
Порушили послідовність присвоєння номерів ПН: якими будуть штрафи?	36
Нюанси виправлення помилки в декларації з податку на нерухомість	37
Чи нараховується ПДВ у разі передачі майна в оперативний лізинг?	40
Чи є об'єктом оподаткування ПДВ виплата страхових платежів?	41
Як визначається дата виникнення ПЗ з ПДВ при продажу нерухомості?	41
Якщо ваш контрагент змінив свій ПДВ-статус: податкові наслідки за договором	42

ОСНОВНІ ПИТАННЯ ВЕБІНАРУ

Зміни внесені Постановою КМУ за № 574 від 02.06.2023 року до Порядку зупинення реєстрації ПН/РК в ЄРПН, затвердженого Постановою КМУ від 11.12.2019 року за № 1165,1428

Кабмін ухвалив постанову [«Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1165»](#) від 02.06.2023 № 574 якою вніс зміни до Порядку зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затвердженого постановою КМУ від 11.12. 2019 № 1165.

Зокрема, додано два нові пункти — 6 1 і 16 1.

Так, відповідно до нового п. 6 1 [Порядку № 1165](#), якщо комісія регіонального рівня ухвалює рішення про невідповідність платника податку критеріям ризиковості (за результатами розгляду поданих платником документів) або комісія центрального рівня ухвалює рішення про задоволення скарги та скасування рішення комісії регіонального рівня про відповідність платника податку критеріям ризиковості, наступного робочого дня після дати ухвалення такого рішення ПН/РК підлягають автоматичній реєстрації, якщо одночасно виконуються такі умови:

реєстрацію таких ПН/РК зупинено на підставі відповідності платника податку критеріям ризиковості згідно з рішеннями, ухваленими з дати останнього включення платника до ризикового переліку до дати подання інформації та копій документів, за результатами розгляду яких ухвалено рішення про невідповідність критеріям ризиковості платника податку;

дата подання для реєстрації в ЄРПН таких ПН/РК припадає на період, що не перевищує 180 днів до дати подання інформації та копій документів, за результатами розгляду яких ухвалено відповідне позитивне рішення;

на початок операційного дня, протягом якого здійснюється така автоматична реєстрація, операції в таких ПН/РК не відповідають критеріям ризиковості здійснення операцій і стосовно платника податку немає чинного рішення про його відповідність критеріям ризиковості;

щодо таких ПН/РК платника податку комісія регіонального рівня не ухвалила рішення про реєстрацію / відмову в реєстрації ПН/РК;

у день такої автоматичної реєстрації сума реєстраційного ліміту достатня для її здійснення.

Згідно з [п. 16 1 Порядку № 1165](#), якщо податківці ухвалюють рішення про врахування таблиці даних (комісія регіонального рівня — відповідно до п.

16 цього Порядку або комісія центрального рівня — за результатами розгляду скарги), ПН/РК, реєстрацію яких зупинено відповідно до [п. 1 додатка 3 до Порядку № 1165](#) до дня, що передує даті ухвалення рішення про врахування таблиці даних платника податку або рішення про неврахування таблиці даних платника податку (якщо комісія центрального рівня скасувала таке рішення за результатами розгляду скарги), підлягають автоматичній реєстрації в ЄРПН на п'ятий робочий день, що настає за днем ухвалення такого рішення, якщо одночасно виконуються такі умови:

немає рішення контролюючого органу про неврахування такої таблиці даних платника відповідно до п. [19 Порядку № 1165](#);

у ПН/РК зазначено операції з кодами товарів згідно з УКТ ЗЕД / кодами послуг згідно з ДКПП / умовним кодом товару, що відображені в такій таблиці даних, та операції, які на початок операційного дня, протягом якого здійснюється така автоматична реєстрація в ЄРПН, не відповідають критеріям ризиковості здійснення операцій згідно з додатком 3, та стосовно платника податку немає чинного рішення про його відповідність критеріям ризиковості;

такі ПН/РК складено та подано для реєстрації в ЄРПН не раніше календарного місяця, що передує місяцю, у якому комісія регіонального рівня ухвалила рішення про врахування таблиці даних або рішення про неврахування таблиці даних (якщо комісія центрального рівня скасувала таке рішення за результатами розгляду скарги);

щодо таких ПН/РК комісія регіонального рівня не ухвалила рішення про реєстрацію / відмову в реєстрації відповідно до Порядку прийняття рішень про реєстрацію / відмову в реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затвердженого наказом [МФУ від 12.12.2019 № 520](#);

у день такої автоматичної реєстрації сума реєстраційного ліміту є достатньою.

[Постанова № 574](#) набере чинності 8 липня 2023 року.

Джерело: ibuhgalter.net **URL:** <https://ibuhgalter.net/news/20714>

Зміни в Порядку заповнення «Призначення платежу» для всіх платіжних інструкцій, зокрема, на сплату податків і ЄСВ»

До 30 червня можна заповнювати платіжки за старими правилами. Але з 1 липня у реквізиті «Призначення платежу» треба буде зазначати лише код сплати податків та ЄСВ (у більшості випадків - 101) та наводити назву податку або ЄСВ та звітний період їхньої сплати

Мінфін [наказом від 22.03.2023 р. №148](#) затвердив новий Порядок заповнення реквізиту «Призначення платежу» платіжної інструкції під час сплати (стягнення) податків, зборів, митних, інших платежів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, внесення авансових платежів (передоплати), грошової застави, а також у разі їх повернення.

І хоча [Порядок №148](#) почав діяти ще з 1 квітня 2023 року, але до 1 липня діє перехідний період.

Тож до 1 липня можна ще заповнювати платіжки за старими правилами до 1 липня.

Що зміниться з 1 липня?

Головною метою [Наказу №148](#) є, зокрема, спрощення алгоритму заповнення реквізиту «Призначення платежу» платіжної інструкції платниками та органами виконавчої влади шляхом скорочення кількості його обов'язкових полів.

Так, кількість обов'язкових полів, які заповнюються платниками у реквізиті «Призначення платежу» платіжної інструкції, зменшено до 2 полів – для платників на бюджетні/небюджетні/депозитний рахунки («Код виду сплати», «Додаткова інформація запису») та до 1 поля – для платників на єдиний рахунок («Додаткова інформація запису»).

Приклади для юросіб

Приклад сплати ЄСВ

По-новому у реквізиті «Призначення платежу» зазначаємо:

101 сплата ЄСВ за I чи II половину відповідного місяця

По-старому потрібно було заповнювати так:

*;101;30120659;єдиний внесок за липень 2023 року;;;.

Приклад сплати ЄП

По-новому у реквізиті «Призначення платежу» зазначаємо:

101 єдиний податок за II квартал 2023 року

По-старому потрібно було зазначати:

*;101;30120659;єдиний податок за II квартал 2023 року;;;

Приклади для ФОПів

Сплата ЄП 1 та 2 групами

По-новому у реквізиті «Призначення платежу» зазначаємо:

101 єдиний податок за липень 2023 року

По-старому потрібно було зазначати:

*;101;2271416551;сплата єдиного податку за липень 2023 року;;;

Сплата ЄСВ

По-новому у реквізиті «Призначення платежу» зазначаємо:

101 ЄСВ за II квартал 2023 року

По-старому потрібно було зазначати:

*;101;2271416551;сплата ЄСВ за II квартал 2023 року;;;

Окремо ДПС наводила правила заповнення платіжок за новим Порядком для фізосіб в Е-кабінеті. Так, у полі «Призначення платежу» платіжки в Е-кабінеті слід зазначати «Код виду сплати», який обирається з переліку кодів, що пропонується ІКС, та «Додаткова інформація запису» у довільній формі.

У разі сплати податків третіми особами

Наразі банки, принаймні Приват, вже оновили шаблони платіжних документів. В них тепер є реквізит «Фактичний відправник». Це той реквізит, який найбільше цікавитиме ДПС.

Адже у платіжних документах в разі потреби мають бути зазначені:

Фактичний отримувач – особа, якій із настанням відповідних підстав отримувач перерахує кошти на рахунок.

Фактичний платник – особа, грошові зобов'язання якої виконує платник шляхом ініціювання платіжної операції зі свого рахунку.

Сплата податків через єдиний рахунок

[Порядком №148](#) запроваджено використання структурованого формату реквізиту «Призначення платежу» платіжної інструкції, зокрема і для платників, які використовують єдиний рахунок, що передбачає заповнення одного обов'язкового поля «Додаткова інформація запису». Тобто при сплаті коштів на єдиний рахунок платники заповнюють це поле таким чином: «сплата на єдиний рахунок».

Якщо у платника, який використовує єдиний рахунок, є необхідність у сплаті коштів зі спрямуванням їх належному отримувачу, то в платіжній інструкції потрібно заповнити 2 обов'язкових поля, зазначивши в них: номер рахунку отримувача та суму.

Також для платників, які використовують єдиний рахунок, передбачено можливість сплати коштів однією платіжною інструкцією одночасно більше як одному отримувачу, вказавши в реквізиті «Призначення платежу» номера бюджетних та/або небюджетних рахунків таких отримувачів та відповідні суми.

Джерело: URL: <https://news.dtkr.ua/labor/social-protection/84012-prigotuitesia-z-1-lipnia-pocnut-diiati-novi-pravila-zapovnennia-platizok-dlia-splati-podatkov-ta-jesv>

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ З ОПОДАТКУВАННЯ

З 01 серпня 2023 р. скасовується ставка 2% єдиного податку (Законопроект за № 8401 від 31.01.2023 року передбачають набере чинності з 01 серпня 2023 року).

Внесені зміни щодо застосування спрощеної системи оподаткування та повернення до системи, на якій платник податку перебував до запровадження спрощеної системи 2%. Отже, платник єдиного податку за ставкою 2% матиме право подати заяву про відмову від застосування єдиного податку 2% та вказати, на яку систему оподаткування він бажає перейти. Відповідна заява має бути подана до 01 вересня 2023 року.

Якщо така заява не подана до 01.09.2023 року або якщо в заяві платник не вкаже бажану систему оподаткування, такий платник автоматично буде переведений на систему оподаткування, на якій він перебував до обрання спрощеної системи 2%.

Для платників єдиного податку третьої групи, які станом на 31 липня 2023 року використовували систему оподаткування 2% і не відмовилися від неї самостійно, автоматично вважатимуться такими, які застосовують систему оподаткування, на якій вони перебували до обрання 2%.

Для новостворених суб'єктів господарювання, які з дня державної реєстрації обрали спрощену систему оподаткування 2%, автоматично вважаються платниками єдиного податку третьої групи, тобто 5 % від доходу.

Платники податків, які перейшли під час воєнного стану на 2% і були раніше платниками ПДВ, з 01.08.2023 року автоматично поновлюються всі їхні права та обов'язки як платників ПДВ.

Платники податку, які в 2023 році перейшли з єдиного податку 2% на загальну систему оподаткування, мають право перейти повторно в 2023 році на спрощену систему за своїм вибором шляхом подання заяви в установленому порядку. При цьому, в разі подання заяви до 01.09.2023 року, такий платник податку вважатиметься платником єдиного податку з 01.08.2023 року.

Дохід, отриманий в період застосування єдиного податку 2% не включається до обсягу доходу, визначеного для відповідної групи платників єдиного податку, тобто не впливає на ліміт доходів ФОП на спрощеній системі оподаткування, який буде визначатися пропорційно кількості місяців поточного календарного року, протягом яких платник єдиного податку не перебував на 2%.

Вимоги щодо кількості осіб, які перебувають у трудових відносинах відповідної групи платників єдиного податку мають бути виконані до першого числа місяця, наступного за календарним місяцем, в якому платники податку втратили право або самостійно відмовились від використання 2%, тобто з 01.09.2023 року.

До 01.09.2023 року платники зобов'язані привести у відповідність КВЕДи своєї діяльності. (наприклад: торгівля підакцизними товарами передбачає перебування платника виключно на загальній системі).

«Технічний борг», який виник з 01 квітня 2022 року по 31 липня 2023 року не враховується при визначенні можливості платника продовжувати перебування на спрощеній системі.

З 1 серпня 2023 року фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку першої та другої групи, податкова адреса яких знаходиться на територіях бойових дій або на тимчасово окупованих територіях, мають право не сплачувати єдиний податок до останнього числа місяця, в якому буде завершено активні бойові дії/окупація.

При складанні Декларації платника єдиного податку - фізичної особи - підприємця не заповнюється період, в якому не сплачувався ним єдиний податок, згідно законодавства.

Платникам єдиного податку, які скористались правом не сплачувати єдиний податок, у разі нарахування контролюючим органом суми авансових внесків єдиного податку, суми штрафних санкцій та пені за несплату (неперерахування) або сплату (перерахування) не в повному обсязі авансових внесків єдиного податку. підлягають скасуванню (анулюванню) з 01 квітня 2022 року по 31 липня 2023 року.

Платникам єдиного податку збережено право добровільної сплати єдиного податку і ЄСВ для прифронтових територій, в тому числі територій можливих бойових дій.

Не вимагається підтвердження товарно-транспортними накладними операцій з перевезення товарів/необоротних активів, придбаних покупцем під час використання платником системи оподаткування 2%, якщо такі операції з перевезення будуть здійснені в період з 01 серпня 2023 року по 31 жовтня 2023 року (включно).

Щодо податку на прибуток підприємств.

Платники будуть подавати Декларацію з податку на прибуток підприємств наростаючим підсумком, як подавали до використання спрощеної системи оподаткування 2%, але результати діяльності за періоди перебування на сплаті єдиного податку, не враховуються при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств.

Платники податку на прибуток, в яких обсяг доходів за попередній рік менше 40 млн. грн. – подаватимуть Декларацію з податку на прибуток раз на рік, так як було до запровадження 2%.

У тих платників, в яких обсяг доходів більше 40 млн грн. за попередній рік – подаватимуть Декларацію з податку на прибуток щоквартально.

Для визначення звітного періоду подачі Декларації на прибуток (раз на рік або щоквартально) обраховується обсяг річного доходу від будь-якої діяльності, за вирахуванням непрямих податків за весь звітний 2023 рік, в тому числі, з урахуванням доходів, отриманих за період, в якому платник податку перебував на 2%.

Джерело: АСОЦІАЦІЯ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ УКРАЇНИ URL:

<https://appu.org.ua/main-news/z-01-serpnya-2023-r-skasovu%d1%94tsya-stavka-2-%d1%94dinogo-podatku-zakonopro%d1%94kt-za-%e2%84%96-8401-vid-31-01-2023-roku-peredbachayut-nabere-chinnosti-z-01-serpnya-2023-roku/>

Щодо перевірок платників податків, відповідно до Законопроекту за № 8401 від 31.01.2023 року, який, передбачають, набере чинності з 01 серпня 2023 року.

З 01 серпня 2023 року не скасовується чинний мораторій на проведення перевірок:

всіх перевірок ФОП 1 і 2 груп, крім перевірок пов'язаних з припиненням підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця - до 1 серпня 2024 року;

документальних або фактичних перевірок платників податків або об'єктів, що зареєстровані/розташовані на прифронтових територіях, в тому числі на територіях можливих бойових дій, а саме:

1) щодо проведення документальних перевірок платників єдиного податку першої та другої груп, крім перевірок пов'язаних з припиненням підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця, - до 1 серпня 2024 року;

2) щодо проведення документальних перевірок платників податків, податкова адреса яких станом на дату початку тимчасової окупації є тимчасово окуповані російською федерацією території України, - до останнього числа місяця, в якому було завершена тимчасова окупація, а у випадку зміни платником податків місцезнаходження на іншу територію України - до дати проведення державної реєстрації зміни місцезнаходження;

3) щодо проведення документальних перевірок платників податків, податкова адреса яких станом на дату початку бойових дій є території, на яких ведуться активні бойові дії, - до останнього числа місяця, в якому було завершено бойові дії на відповідних територіях, а у випадку зміни платником податків місцезнаходження на іншу територію України - до дати проведення державної реєстрації зміни місцезнаходження;

4) щодо проведення документальних перевірок платників податків, податкова адреса яких станом на дату початку можливих бойових дій є території можливих бойових дій, - до останнього числа місяця, в якому була припинена можливість бойових дій на відповідних територіях, а у випадку зміни платником податків місцезнаходження на іншу, територію України - до дати проведення державної реєстрації зміни місцезнаходження;

5) щодо проведення фактичних перевірок за місцезнаходженням об'єктів оподаткування чи об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням, які станом на дату початку можливих бойових дій були розташовані на територіях можливих бойових дій, - до останнього числа місяця, в якому була припинена можливість бойових дій на відповідних територіях;

6) щодо проведення фактичних перевірок за місцезнаходженням об'єктів оподаткування чи об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням, які станом на дату початку на дату початку тимчасової окупації були розташовані на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, - до останнього числа місяця, в якому було завершена тимчасова окупація;

7) щодо проведення фактичних перевірок за місцезнаходженням об'єктів оподаткування чи об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням, які станом на дату початку активних бойових дій були розташовані на територіях, на яких ведуться активні бойові дії, - до останнього числа місяця, в якому було завершено бойові дії на відповідних територіях.

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, визначається в установленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Дати завершення тимчасової окупації, завершення бойових дій, та дати припинення можливості бойових дій визначаються відповідно до даних Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією.

Тимчасово, протягом 2023-2024 років, до плану-графіка проведення документальних планових перевірок можуть бути включені виключно:

- 1) платники податків, які здійснюють діяльність у сфері виробництва та/ або реалізації підакцизної продукції;
- 2) платники податків, які здійснюють діяльність у сфері організації та проведення азартних ігор в Україні (гральний бізнес);
- 3) платники податків фінансові установи у розумінні Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»;
- 4) інші платники податків, які мають один із наступних ризиків на основі показників, сформованих за підсумками 2021 календарного року:
  - рівень сплати податку на прибуток нижчий на 50 та більше відсотків за рівень сплати податку за відповідною галуззю;
  - рівень сплати податку на додану вартість нижчий на 50 та більше відсотків за рівень сплати податку за відповідною галуззю;
  - дебіторська заборгованість перевищує кредиторську більше ніж у 2 рази;
  - загальна сума витрат, відображених у податковій декларації про майновий стан і доходи, становить 75 або більше відсотків суми загального річного доходу, задекларованого у такій декларації, за умови, що сума загального річного доходу, отриманого від провадження підприємницької діяльності становить 10 і більше млн грн;
  - нарахування та/або виплата податковим агентом - юридичною особою доходів у вигляді заробітної плати в розмірі менше середньої заробітної плати по підприємствах відповідної галузі у відповідному регіоні.

Рівні ризиків, передбачених цим пунктом на основі показників, сформованих за підсумками 2021 календарного року публікуються на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, протягом 10 календарних днів з моменту набрання чинності Законом

України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших Законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану».

При формуванні плану-графіку на 2024 рік будуть враховуватися показники позитивної динаміки:

рівнів сплати податку на прибуток та податку на додану вартість по відповідній галузі за 9 місяців 2023 року;

рівнів нарахування та/або виплати податковим агентом - юридичною особою доходів у вигляді заробітної плати за 9 місяців 2023 року.

Внесення змін до плану-графіка може здійснюватися щомісячно з урахуванням форс-мажорних обставин, обставин непереборної сили, наявності/відсутності безпечних умов для проведення перевірок.

Оновлений план-графік оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, не пізніше останнього числа місяця, в якому було затверджено такий оновлений план-графік.

Документальна перевірка платника податків, який був включений до оновленого плану-графіка проведення документальних планових перевірок на поточний рік відповідно до підпункту 4 цього пункту, може бути розпочата не раніше ніж через 2 місяців з моменту оприлюднення такого оновленого плану-графіка.

УВАГА!

Тимчасово, на період з 01 серпня 2023 року до припинення або скасування воєнного стану на території України:

- у разі сплати платником податків протягом 30 календарних днів з дня, наступного за днем отримання податкового повідомлення-рішення, суми податкового зобов'язання, нарахованого за результатами документальних перевірок, які були відновлені або розпочаті з 01 серпня 2023 року та завершені до дня припинення або скасування воєнного стану на території України, штрафні (фінансові) санкції (штрафи), нараховані на суму такого податкового зобов'язання вважаються скасованими, а пеня не нараховується.

Сума грошового зобов'язання, визначеного у такому податковому повідомленні-рішенні, вважається не узгодженою до моменту повної сплати податкового зобов'язання, визначеного в такому податковому повідомленні-рішенні, але не довше ніж протягом 30 календарних днів з дня, наступного за днем отримання платником податків такого податкового повідомлення-рішення.

УВАГА!!! Сума податкового зобов'язання, сплаченого у порядку, передбаченому цим підпунктом, не підлягає оскарженню.

Тимчасово, на період з 01 серпня 2023 року до припинення або скасування воєнного стану на території України у разі самостійного виправлення платником податків помилок, що призвели до заниження податкового зобов'язання, такі платники звільняються від нарахування та сплати штрафних санкцій.

Для платників податку на додану вартість, якими сформовано податковий кредит за звітні (податкові) періоди лютий-травень 2022 року на підставі первинних документів, отриманих від особи, яка на дату виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг була зареєстрована як платник податку на додану вартість та надалі обрала особливості оподаткування, зберігається право на податковий кредит за лютий-травень 2022 року по податкових накладних, складених такою особою, за умови їх реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних протягом 60 календарних днів з дня відновлення реєстрації платником на додану вартість.

Джерело: АСОЦІАЦІЯ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ УКРАЇНИ URL:

<https://appu.org.ua/main-news/shhodo-perevirok-platnikiv-podatktiv-vidpovidno-do-zakonopro%d1%94ktu-za-%e2%84%96-8401-vid-31-01-2023-roku-yakij-peredbachayut-nabere-chinnosti-z-01-serpnya-2023-roku/>

На яку дату формується ПК на підставі ПН, поданих до авансового звіту?

Датою формування податкового кредиту на підставі податкової накладної та інших документів, які дають право на формування податкового кредиту без її отримання, є дата подання авансового звіту

Оскільки документи, що підтверджують витрати, понесені підзвітною особою під час відрядження або виконання окремої цивільно-правової дії за дорученням та за рахунок податкового агента платника податку, подаються разом зі Звітом, то датою формування податкового кредиту на підставі податкової накладної та інших документів, які дають право на формування податкового кредиту без отримання податкової накладної, є дата подання авансового звіту.

Підставою для нарахування сум ПДВ, що відносяться до податкового кредиту без отримання податкової накладної, є документи, визначені пунктом [201.11 статті 201 ПКУ](#).

Пунктом [198.2 статті 198 ПКУ](#) визначено, що датою віднесення сум податку до податкового кредиту вважається дата тієї події, що відбулася раніше:

дата списання коштів з рахунку платника податку в банку/ небанківському надавачу платіжних послуг на оплату товарів/послуг, а в разі постачання

товарів/послуг, оплата яких здійснюється електронними грошима, – дата списання електронних грошей платника податків як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, на електронний гаманець постачальника;

дата отримання платником податку товарів/послуг.

Відповідно до пункту 3 Порядку складання Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, [затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.09.2015 № 841](#) «Про затвердження форми Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання», звіт про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, подається до закінчення п'ятого банківського дня, що настає за днем, у якому платник податку завершує таке відрядження або завершує виконання окремої цивільно-правової дії за дорученням та за рахунок податкового агента платника податку, що надав кошти під звіт.

При цьому якщо під час службового відрядження платник податку отримав готівку із застосуванням платіжних карток, він подає Звіт і повертає суму надміру витрачених коштів до закінчення третього банківського дня після завершення відрядження. Відрядженій особі – платнику податку, який застосував платіжні картки для проведення розрахунків у безготівковій формі, а строк подання платником податку Звіту не перевищив десяти банківських днів, за наявності поважних причин роботодавець (самозайнята особа) може продовжити такий строк до двадцяти банківських днів (до з'ясування питання в разі виявлення розбіжностей між відповідними звітними документами) ([абзац четвертий п. 3 Порядку № 841](#)).

Згідно з пунктом [6 Порядку № 841](#) Звіт складається платником податку (підзвітною особою), що отримала такі кошти на підприємствах всіх організаційно-правових форм або у самозайнятої особи.

Джерело: URL: <https://zp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/685947.html>

Код пільги змінено після складання ПН: як бути з РК?

У графі 9 розділу Б ПН зазначається код відповідної пільги з ПДВ згідно з Довідниками податкових пільг, які затверджені ДПС станом на дату складання податкової накладної

У розрахунку коригування зазначається код пільги згідно з Довідниками податкових пільг, які затверджені ДПС станом на дату складання розрахунку коригування.

У графі 9 розділу Б податкової накладної зазначається код відповідної пільги з ПДВ згідно з Довідниками податкових пільг, які затверджені ДПС станом на дату складання податкової накладної.

Норми встановлено п. 16 Порядку заповнення податкової накладної, затвердженого [наказом Мінфіну від 31.12.2015 №1307](#).

Так, згідно з [п. 21 Порядку №1307](#), у разі здійснення коригування сум податкових зобов'язань, а також у випадку виправлення помилок, допущених при складанні податкової накладної, не пов'язаних зі зміною суми компенсації вартості товарів/послуг, відповідно до [ст. 192 ПКУ](#) продавець товарів/послуг складає розрахунок коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної (далі – розрахунок коригування) за формою згідно з додатком 2 до податкової накладної.

Порядок складання розрахунку коригування та його реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних аналогічний порядку, передбаченому для податкових накладних, крім випадків, передбачених [Порядком №1307](#).

Отже, якщо після складання податкової накладної відбувається коригування сум податкових зобов'язань або відбувається виправлення помилок, допущених при складанні податкової накладної, не пов'язаних зі зміною суми компенсації вартості товарів/послуг, та при цьому змінюється код відповідної пільги з ПДВ, то у розрахунку коригування зазначається код пільги згідно з Довідниками податкових пільг, які затверджені ДПС станом на дату складання розрахунку коригування.

Джерело: URL: <https://ck.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/679383.html>

Покупець повернув частину товарів, а кошти залишаються у продавця для іншого постачання товарів: що з ПДВ?

У разі зменшення вартості товарів ПЗ постачальника підлягають коригуванню на підставі зареєстрованого в ЄРПН РК. Отримувач відповідно зменшує суму ПК за результатами такого періоду в разі, якщо раніше було збільшено ПК

Згідно з пунктом [192.1 статті 192 ПКУ](#), якщо після постачання товарів/послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи наступний за постачанням перегляд цін, перерахунок у випадках повернення товарів/послуг особі, яка їх надала, або при поверненні постачальником суми попередньої оплати товарів/послуг, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту постачальника та отримувача підлягають відповідному коригуванню на підставі розрахунку коригування до податкової накладної, складеному в порядку,

встановленому для податкових накладних, та зареєстрованому в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Розрахунок коригування до податкової накладної не може бути зареєстрований в ЄРПН пізніше 1095 календарних днів з дати складання податкової накладної, до якої складено такий розрахунок коригування.

Розрахунок коригування, складений постачальником товарів/послуг до податкової накладної, яку складено на отримувача – платника податку, підлягає реєстрації в ЄРПН, зокрема, отримувачем (покупцем) товарів/послуг, якщо передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, для чого постачальник надсилає складений розрахунок коригування отримувачу.

Відповідно до підпункту [192.1.1 пункту 192.1 статті 192 ПКУ](#), якщо внаслідок такого перерахунку відбувається зменшення суми компенсації на користь платника податку – постачальника, то:

- а) постачальник відповідно зменшує суму податкових зобов'язань за результатами податкового періоду, протягом якого був проведений такий перерахунок;
- б) отримувач відповідно зменшує суму податкового кредиту за результатами такого податкового періоду в разі, якщо він зареєстрований як платник податку на дату проведення коригування, а також збільшив податковий кредит у зв'язку з отриманням таких товарів/послуг.

Постачальник має право зменшити суму податкових зобов'язань лише після реєстрації в ЄРПН розрахунку коригування до податкової накладної.

Згідно з пунктом 21 Порядку заповнення податкової накладної, затвердженого [наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2015 № 1307](#), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26.01.2016 за № 137/28267, у разі здійснення коригування сум податкових зобов'язань постачальник (продавець) товарів/послуг, зокрема, складає розрахунок коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної (далі – розрахунок коригування) за формою згідно з додатком 2 до податкової накладної.

Порядок складання розрахунку коригування та його реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних аналогічний порядку, передбаченому для податкових накладних, крім випадків, передбачених [Порядком № 1307](#).

Пунктом [187.1 статті 187 ПКУ](#) визначено, що датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

а) дата зарахування коштів від покупця/замовника на рахунок платника податку в банку/небанківському надавачу платіжних послуг як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг, оплата яких здійснюється електронними грошима, – дата зарахування електронних грошей платнику податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, на електронний гаманець, а в разі постачання товарів/послуг за готівку – дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої – дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів – дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг – дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку. Для документів, складених в електронній формі, датою оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку, вважається дата, зазначена у самому документі як дата його складення відповідно до Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», незалежно від дати накладення електронного підпису.

На дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, кваліфікованого електронного підпису уповноваженої платником особи та зареєструвати її в ЄРПН у встановлений ПКУ термін ([пункт 201.1 статті 201 ПКУ](#)).

Отже, у разі зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг податкові зобов'язання постачальника (продавця) підлягають коригуванню на підставі складеного та зареєстрованого в ЄРПН розрахунку коригування. Отримувач (покупець) відповідно зменшує суму податкового кредиту за результатами такого податкового періоду в разі, якщо він зареєстрований як платник податку на дату проведення коригування, а також збільшив податковий кредит у зв'язку з отриманням таких товарів/послуг.

У разі якщо на дату повернення частини товарів сума оплати за них зараховується в рахунок оплати іншого товару, тобто ці кошти набувають статусу передоплати за інший товар, то постачальник на зазначену дату на суму коштів, які зараховуються в рахунок оплати іншого товару, повинен скласти податкову накладну та зареєструвати її в ЄРПН.

Джерело: URL: <https://zp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/685969.html>

Коли слід заповнювати додаток 3 до декларації з ПДВ?

Платники податку, які мають право на бюджетне відшкодування ПДВ, здійснюють розрахунок бюджетного відшкодування та додають до декларації Д3 та Д4

При від'ємному значенні суми, розрахованої згідно з [п. 200.1 ПКУ](#), така сума:

а) враховується у зменшення суми податкового боргу з податку, що виник за попередні звітні (податкові) періоди (у тому числі розстроченого або відстроченого відповідно до ПКУ) в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до [п. 200-1.3 ПКУ](#) на момент отримання контролюючим органом податкової декларації, а в разі відсутності податкового боргу –

б) або підлягає бюджетному відшкодуванню за заявою платника у сумі податку, фактично сплаченій отримувачем товарів/послуг у попередніх та звітному податкових періодах постачальникам таких товарів/послуг або до Державного бюджету України, в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до [п. 200-1.3 ПКУ](#) на момент отримання контролюючим органом податкової декларації, на відповідний рахунок платника податку в банку/небанківському надавачу платіжних послуг та/або у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до державного бюджету;

в) та/або зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду.

Отже, з урахуванням пп. «б» [п. 200.4 ПКУ](#) при від'ємному значенні різниці між сумою податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду та сумою податкового кредиту такого звітного (податкового) періоду платник ПДВ має право заявити таку суму, в частині, що не перевищує реєстраційну суму на момент отримання контролюючим органом декларації, до бюджетного відшкодування на відповідний рахунок платника податку в банку/небанківському надавачу платіжних послуг та/або у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до державного бюджету шляхом заповнення рядка 20.2 та відповідно рядків 20.2.1 та/або 20.2.2 декларації, форму якої затверджено наказом [Мінфіну від 28.01.2016 №21 «Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість»](#).

Згідно з [пп. 4 п. 5 розд. V Порядку №21](#) платники податку, які відповідно до [ст. 200 ПКУ](#) мають право на бюджетне відшкодування податку на додану вартість, здійснюють розрахунок бюджетного відшкодування та додають до декларації (Д3) (далі – додаток 3) та (Д4) (додаток 4).

Таблиця 1 додатка 3 до декларації заповнюється таким чином:

у графі 1 зазначається сума від’ємного значення, що не перевищує суму, обчислену відповідно до [п. 200-1.3 ПКУ](#) на момент подання декларації, за вирахуванням суми, зарахованої у зменшення суми податкового боргу з ПДВ (рядок 20 – рядок 20.1 декларації);

у графі 2 відображається сума з рядка 1, що є фактично сплаченою у попередніх та звітному (податкових) періодах постачальникам товарів/послуг або до Державного бюджету України;

у графі 3 зазначається сума, яка підлягає бюджетному відшкодуванню та яка переноситься до рядка 20.2 декларації. Значення цього рядка не може перевищувати значення рядка 2.

Розшифровка суми податку, фактично сплаченої у попередніх та звітному (податкових) періодах постачальникам товарів/послуг або до Державного бюджету України здійснюється в таблиці 2 додатка 3 до декларації. У таблиці зазначається індивідуальний податковий номер контрагента, за рахунок якого виникла сума від’ємного значення, виходячи з хронології її виникнення, починаючи зі звітного періоду, який є найближчим до дати подання декларації (найновіший звітний період) та закінчуючи найбільш давнім звітним періодом. У графі 6 таблиці 2 додатка 3 до декларації проставляється позначка «+» у випадку, якщо суму від’ємного значення, вказану у графі 5, отримано правонаступником від реорганізованого платника податку.

Джерело: URL: <https://kyiv.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/685859.html>

Повернення коштів покупцеві та отримання товару після закінчення 1095 днів: що з ПДВ?

У разі якщо після закінчення 1095 к. дн. відбувається повернення коштів покупцеві з одночасним отриманням продавцем товару, продавець не має права відкоригувати ПЗ. Така операція визнається для покупця постачанням з нарахуванням ПДВ та складанням ПН

Відповідно до [п. 187.1 ПКУ](#) датою виникнення податкових зобов’язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

а) дата зарахування коштів від покупця/замовника на рахунок платника податку в банку/небанківському надавачу платіжних послуг як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг, оплата яких здійснюється електронними грошима, – дата зарахування електронних грошей

платнику податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, на електронний гаманець, а в разі постачання товарів/послуг за готівку – дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а за відсутності такої – дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів – дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг – дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку.

При цьому згідно з [п. 192.1 ПКУ](#) якщо після постачання товарів/послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи наступний за постачанням перегляд цін, перерахунок у випадках повернення товарів/послуг особі, яка їх надала, або при поверненні постачальником суми попередньої оплати товарів/послуг, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту постачальника та отримувача підлягають відповідному коригуванню на підставі розрахунку коригування до податкової накладної, складеному в порядку, встановленому для податкових накладних, та зареєстрованому в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Розрахунок коригування до податкової накладної не може бути зареєстрований в ЄРПН пізніше 1095 календарних днів з дати складання податкової накладної, до якої складено такий розрахунок коригування.

Отже, у разі якщо після закінчення 1095 календарних днів відбувається повернення коштів покупцеві з одночасним отриманням продавцем товару, продавець не має права відкоригувати податкові зобов'язання.

Така операція визнається для покупця – платника ПДВ операцією з постачання, за якою ним визначаються податкові зобов'язання та складається податкова накладна.

Джерело: URL: <https://od.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/685111.html>

Як з 1 липня цього року потрібно буде заповнювати платіжки для сплати податків та ЄСВ: нагадування від ДПС

Нових деталей податківці не навели, але підкреслили, що з 1 липня цього року реквізити «Призначення платежу» платіжної інструкції передбачають поля встановленого формату: «Код виду сплати» та «Додаткова інформація запису»

Платники під час сплати податків, зборів, платежів, єдиного внеску з 01 липня 2023 року повинні використовувати виключно структурований формат реквізиту

«Призначення платежу» платіжної інструкції відповідно до міжнародного стандарту ISO 20022 ([наказ Мінфіну від 22.03.2023 №148 «Про затвердження Порядку заповнення реквізиту «Призначення платежу» платіжної інструкції під час сплати \(стягнення\) податків, зборів, митних, інших платежів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, внесення авансових платежів \(передоплати\), грошової застави, а також у разі їх повернення»](#)).

Реквізити «Призначення платежу» платіжної інструкції передбачають поля встановленого формату:

«Код виду сплати»;

«Додаткова інформація запису».

Під час заповнення поля «Код виду сплати» платник заповнює код виду сплату, визначений Переліком кодів видів сплати, а саме:

Код виду сплати	Назва коду виду сплати
058	Проведення взаєморозрахунків з погашення податкового боргу (у тому числі штрафних санкцій, пені) та/або розстрочених (відстрочених) сум грошових зобов'язань або податкового боргу
101	Сплата суми податків, зборів, платежів, єдиного внеску
117	Сплата коштів платником податків, щодо якого відкрито провадження у справі про банкрутство
121	Сплата адміністративного штрафу
125	Авансові внески, нараховані на суму дивідендів та прирівняних до них платежів
128	Сплата грошових зобов'язань/сум єдиного внеску, визначених за результатами камеральної перевірки підрозділами, що здійснюють адміністрування платежів (фізичні особи)

130	Сплата грошових зобов'язань, визначених за результатами камеральних перевірок підрозділами, що здійснюють адміністрування платежів (юридичні особи)
131	Сплата грошових зобов'язань, визначених за результатами документальної/фактичної перевірки підрозділами, що здійснюють контрольно-перевірочні заходи
136	Сплата грошових зобов'язань, визначених територіальними органами ДПС за результатами роботи підрозділів по роботі з податковим боргом
140	Сплата коштів у рахунок погашення податкового боргу/заборгованості з єдиного внеску/грошових зобов'язань
145	Сплата розстрочених (відстрочених) сум
200	Сплата зобов'язання за спеціальним дозволом на користування надрами
278	Сплата суми акцизного податку, яка обчислюється при отриманні марок акцизного податку

У полі «Додаткова інформація запису» платник заповнює інформацію щодо переказу коштів у довільній формі. Суб'єкти господарювання, які проводять господарську діяльність на підставі ліцензії та/або спеціального дозволу, зазначають інформацію щодо звітного (податкового) періоду, за який сплачуються податкові зобов'язання, та дозвільного документа (вид дозвільного документа, номер, дата).

Приклади заповнення реквізиту «Призначення платежу»

№ прикладу	Напрямок сплати	Реквізит «Призначення платежу»	
		Код виду сплати	Додаткова інформація запису
1.	податкове зобов'язання з податку на прибуток за I квартал 2022 року	101	податок на прибуток за I квартал 2022 року

2.	податкове зобов'язання з рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин за лютий 2022 року, спеціальний дозвіл від 13.06.2016 №668	200	рентна плата за користування надрами за лютий 2022 року за спеціальним дозволом від 13.06.2016 №668
3.	податкове зобов'язання з рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України за лютий 2022 року, ліцензія від 13.05.2019 №6528	101	рентна плата за користування радіочастотним ресурсом за лютий 2022 року за ліцензією від 13.05.2019 №6528
4.	сплата єдиного внеску, нарахованого на суму заробітної плати за першу половину лютого 2022 року	101	єдиний внесок, нарахований на суму заробітної плати за першу половину лютого 2022 року
5.	сплата податкового боргу з податку на прибуток	140	податковий борг з податку на прибуток
6.	погашення заборгованості з єдиного внеску	140	заборгованість з єдиного внеску

Звертаємо вашу увагу, що сплата за кожним видом платежу та за кожним видом сплати має оформлятися окремим документом на переказ.

У разі коли платником при сплаті податків, зборів, платежів та єдиного внеску, що адмініструються ДПС, на бюджетні/небюджетні рахунки у реквізиті «Призначення платежу» платіжної інструкції не зазначено або зазначено код виду сплати, який відсутній у Переліку кодів видів сплати, вважається, що платник сплатив грошове зобов'язання/єдиний внесок за кодом виду сплати 101.

Сплата податку, збору, платежу, єдиного внеску здійснюється платником податку/єдиного внеску безпосередньо, а у випадках, передбачених законодавством, – податковим агентом або представником платника.

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Полтавській області

«Код виду сплати»

Код виду сплати	Назва коду виду сплати
068	Проведення взаєморозрахунків з погашення податкового боргу (у тому ж році штрафних санкцій, пені) та/або розстрочення (відстрочення) сум грошових зобов'язань або податкового боргу
101	Сплата суми податку, зборів, платежів, єдиного внеску
117	Сплата коштів платником податків щодо якого відкрито провадження у справі про банкрутство
121	Сплата адміністративного штрафу
125	Авансові внески, нараховані на суму дивідендів та прифінансов до них платежів
128	Сплата грошових зобов'язань/сум єдиного внеску, визначених за результатами камеральної перевірки підрозділами, що здійснюють адміністрування платежів (фізичні особи)
130	Сплата грошових зобов'язань, визначених за результатами камеральної перевірки підрозділами, що здійснюють адміністрування платежів (юридичні особи)
131	Сплата грошових зобов'язань, визначених за результатами документальної фактчекінг-перевірки підрозділами, що здійснюють контроль-перевірочні заходи
136	Сплата грошових зобов'язань, визначених територіальними органами ДПС за результатами роботи підрозділів по роботі з податковим боргом
140	Сплата коштів у рахунок погашення податкового боргу/заборгованості з єдиного внеску/грошових зобов'язань
145	Сплата розстрочення (відстрочення) сум
200	Сплата зобов'язання за спеціальним дозволом на користування надрами
278	Сплата суми акційного податку, яка обчислюється при отриманні марок акційного податку

Платники під час сплати податків, зборів, платежів, єдиного внеску з 01 липня 2023 року використовують виключно структурований формат реквізиту «Призначення платежу»

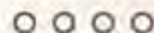

«Додаткова інформація запису»

платник заповнює інформацію щодо переказу коштів у довільній формі. Суб'єкти господарювання, які проводять господарську діяльність на підставі ліцензії та/або спеціального дозволу, зазначають інформацію щодо звітного (податкового) періоду, за який сплачуються податкові зобов'язання, та дозвільного документа (вид дозвільного документа, номер, дата).

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Полтавській області

Приклади заповнення реквізиту «Призначення платежу»

№ приписки	Напрямок сплати	Реквізит «Призначення платежу»	
		Код виду сплати	Додаткова інформація запису
	податкове зобов'язання з податку на прибуток за I квартал 2022 року	101	податок на прибуток за I квартал 2022 року
	податкове зобов'язання з рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин за лютий 2022 року, спеціальний дозвіл від 13.06.2016 № 668	200	рентна плата за користування надрами за лютий 2022 року за спеціальним дозволом від 13.06.2016 № 668
	податкове зобов'язання з рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України за лютий 2022 року, ліцензія від 13.05.2019 № 6528	101	рентна плата за користування радіочастотним ресурсом за лютий 2022 року за ліцензією від 13.05.2019 № 6528
	сплата єдиного внеску, нарахованого на суму заробітної плати за першу половину лютого 2022 року	101	єдиний внесок, нарахований на суму заробітної плати за першу половину лютого 2022 року
	сплата податкового боргу з податку на прибуток	140	податковий борг з податку на прибуток
	погашення заборгованості з єдиного внеску	140	заборгованість з єдиного внеску

Разом перемаємо
Вразом МиСила
Васебуде

Джерело: URL: <https://poltava.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/685846.html>

Суму ЄСВ з Додатка 1 не перенесено до рядка 21 Декларації: чи потрібно подавати уточнюючу?

Нарахування ЄСВ за даними звітного періоду в інтегрованій картці платника здійснюється на підставі показників Додатка 1. Тому у разі невідображення зазначеної суми ЄСВ у рядку 21 Декларації подавати уточнюючу Декларацію не потрібно

У разі якщо у майбутніх податкових періодах (з урахуванням строків давності, визначених [ст. 102 ПКУ](#)) платник податків самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявляє помилки, що містяться у раніше поданій ним податковій декларації (крім обмежень, визначених [ст. 50 ПКУ](#)), він зобов'язаний надіслати уточнюючий розрахунок до такої податкової декларації за формою чинного на час подання уточнюючого розрахунку (абзац перший [п. 50.1 ПКУ](#)).

Форму податкової декларації платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця затверджено [наказом Мінфіну від 19.06.2015 №578](#) зі змінами та доповненнями.

Згідно з приміткою 8 до Декларації невід'ємною частиною Декларації є Додаток 1 «Відомості про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску» (далі – Додаток 1), який подається та заповнюється фізичними особами – підприємцями – платниками єдиного податку першої – третьої груп відповідно до [п. 296.2 та 296.3 ПКУ](#) та які є платниками єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування відповідно до [п. 4 ч. 1 ст. 4 Закону України від 08.07.2010 №2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»](#) зі змінами та доповненнями.

При цьому розд. VII «Визначення зобов'язань зі сплати єдиного внеску за даними звітного (податкового) періоду» Декларації передбачено заповнення рядка 21 «Сума єдиного внеску, яка підлягає сплаті на небюджетні рахунки, за даними звітного (податкового) періоду», до якого переноситься підсумковий результат із графи 4 розд. 9 Додатку 1.

Враховуючи те, що нарахування суми єдиного внеску за даними звітного (податкового) періоду в інтегрованій картці платника здійснюються на підставі показників Додатка 1, то у разі невідображення зазначеної суми єдиного внеску у рядку 21 Декларації подавати уточнюючу Декларацію не потрібно.

Джерело: URL: <https://vin.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/685411.html>

З 1 липня 2023 року повертаються стандартні ставки ПДВ та акцизу на пальне і нафтопродукти

З 1 липня 2023 року скасовується ставка ПДВ 7% на пальне, нафту і сирі нафтопродукти та повертаються стандартні ставки акцизу на ці товари

тавки акцизного податку на пальне і деякі нафтопродукти

Нагадаємо, що з 17 березня по 29 вересня 2022 року включно були встановлені нульові ставки акцизу на деяке пальне та нафтопродукти ([п. 41 підрозділу 5 розділу XX ПКУ](#)). З 30 вересня 2022 року нульові ставки на ці товари були скасовані і запроваджені знижені ставки акцизу шляхом внесення змін до п. 41 підрозділу 5 розділу XX ПКУ.

Одночасно із запровадженням знижених ставок було прописано і строк, до якого вони діють – до 1 липня 2023 року. І ось з 1 липня ми повертаємося до стандартних ставок, які діяли до 17.03.2022 – див. таблицю.

Таблиця

Ставки акцизного податку на пальне та нафтопродукти у період з 17.03.2022 по 30.06.2023 рр.

Назва підакцизного товару*	Ставка акцизу в євро за 1000 л, приведених до t 15° C		
	з 17.03.2022 по 29.09.2022	з 30.09.2022 по 30.06.2023	до 17.03.2022 та з 01.07.2023
Бензини моторні, інші нафтопродукти з кодом УКТ ЗЕД 2710 20 90 00	0,0	100,0	213,50
Важкі дистиляти (в т.ч. дизель)	0,0	100,0	139,50
Біодизель та його суміші, що не містять або містять менш як 70 мас.% нафти або нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних порід	0,0	100,0	106,0
Паливо моторне альтернативне	0,0	100,0	162,0
Скrapлений газ, бутан та ізобутан	0,0	52,0	52,0

* Коды УКТ ЗЕД всіх цих товарів перелічені у [п. 41 підрозділу 5 розділу XX ПКУ](#).

Зауважимо, що серед зазначених змін є один виняток! Адже нульова ставка акцизу для постачання пального (важких дистилатів та біодизелю) на замовлення Міноборони залишається. Ця ставка передбачена [п. 44 підрозділу 5 розділу XX ПКУ](#), який продовжує діяти і після 1 липня 2023 року. Для таких постачань в акцизних накладних передбачено умову оподаткування «9» та напрям використання «19».

Що ж до тих ставок, які з 1 липня зміняться, то платники акцизу, по суті, повертаються до тих ставок, що діяли до 17.03.2022. І на дату виникнення податкових зобов'язань, яка настає 1 липня 2023 року або пізніше, діятимуть вже ці ставки ([ст. 216 ПКУ](#)).

Зокрема, виробники пального застосовують нові ставки при реалізації пального 1 липня і пізніше, імпортери – при поданні митних декларацій на оформлення 1 липня і пізніше.

Для оптових та роздрібних торговців паливом збільшення ставок акцизу має значення тільки тоді, коли у них виникне податкове зобов'язання з 1 липня 2023 року – при реалізації з акцизного складу/акцизного складу пересувного будь-яких обсягів пального понад обсяги, що:

отримані з інших акцизних складів/акцизних складів пересувних, що підтверджені зареєстрованими акцизними накладними в ЄРАН;

ввезені (імпортовані) на митну територію України, що засвідчені належно оформленою митною декларацією;

вироблені в Україні, реалізація яких є об'єктом оподаткування відповідно до [п. 213.1.1 ПКУ](#), або не підлягає оподаткуванню, або звільняється від оподаткування, або оподатковується на умовах, встановлених [ст. 229 ПКУ](#), що підтверджені зареєстрованими акцизними накладними в ЄРАН.

Скасування зниженої ставки ПДВ 7% на пальне та нафтопродукти

З 17 березня 2022 року також було запроваджено знижену ставку ПДВ 7% на ці ж товари, на які були встановлені нульові та знижені ставки акцизу – п. 82 підрозділу [2 розділу XX ПКУ](#). Ця ставка також скасовується одночасно зі зниженими ставками акцизу – з 1 липня 2023 року ці товари вже продаватимуться за основною ставкою ПДВ 20%. Розмір ставки ПДВ, яку потрібно буде застосовувати, визначається на дату першої події при постачанні на митній території України ([п. 187.1 ПКУ](#)) і на дату подання митної декларації для оформлення ([п. 187.8 ПКУ](#)).

Перехідні операції будемо обліковувати за звичними правилами: на який період припадає перша подія, таку ставку ПДВ і застосовуємо. Наприклад, якщо отримали передплату за бензин 30.06.2023, то податкову накладну складаємо ще

за ставкою ПДВ 7% і факт відвантаження бензину в липні 2023 року і пізніше в рахунок такої оплати не змінює податкові зобов'язання з ПДВ у постачальника.

Пальне, придбане раніше за ставкою ПДВ 7%, з 1 липня вже буде продаватися за основною ставкою 20%, тому оптовим та роздрібним торговцям палим це треба буде враховувати під час планування закупівель нових партій товару.

Через різницю у ставках ПДВ може виникнути від'ємне значення, коли податковий кредит для використання його в операціях постачання пального був сформований за ставкою 20% (звісно, не рахуючи придбання самого пального як товару за ставкою 7%).

Пам'ятайте про те, що не підлягає бюджетному відшкодуванню сума від'ємного значення, визначеного за відповідний звітний період згідно з [п. 200.1 ПКУ](#), до розрахунку якої включено суми податкового зобов'язання за операціями, що оподатковуються за ставкою ПДВ 7%. Суми такого від'ємного значення зараховуються виключно до складу податкового кредиту наступного звітного періоду ([абз. другий пункту 82 підрозділу 2 розділу XX](#)). Це правило діятиме і після 1 липня 2023 року, доки у платників буде наявне це від'ємне значення.

Наприклад, якщо основною діяльністю підприємства є торгівля саме таким палим, на яке встановлена ставка ПДВ 7%, то за такою діяльністю воно не зможе отримати бюджетне відшкодування. Якщо є різні види діяльності – підприємство продає палине за ставкою 7% та інші товари за ставкою 20%, то воно може подавати заяву на бюджетне відшкодування від'ємного значення, яке сформоване виключно за операціями з продажу товарів за основною ставкою 20%.

А ось покупців пального за ставкою ПДВ 7% це обмеження не стосується, якщо у них немає податкових зобов'язань за цією ставкою 7%. Наприклад, сільськогосподарське підприємство придбаває палине за ставкою 7% та інші виробничі фактори для ведення сільгоспвиробництва. Воно включає до податкового кредиту ці суми ПДВ, якщо вони підтверджені податковими накладними. І якщо у нього сформується сума від'ємного значення ПДВ, воно може подати заяву на бюджетне відшкодування, незалежно від ставки ПДВ, за якою це від'ємне значення виникло.

Джерело: URL: <https://news.dtki.ua/taxation/pdv/84230-z-1-lipnia-2023-roku-povertaiutsia-standartni-stavki-pdv-ta-akcizu-na-palne-i-naftoprodukti>

Як подавати додатки разом із звітною новою декларацією з ренти?

У разі виправлення показників в окремих додатках до поданої звітної декларації СГ подає до настання граничного терміну подання декларації звітну нову декларацію разом з усіма додатками

Базовий податковий (звітний) період для рентної плати дорівнює календарному кварталу, а для рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин за видобування нафти, конденсату, природного газу, у тому числі газу, розчиненого у нафті (нафтового (попутного) газу), етану, пропану, бутану, рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України та рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України, дорівнює календарному місяцю ([п. 257.1 ПКУ](#)).

Пунктом [257.3 ПКУ](#) встановлено, що платник рентної плати до закінчення визначеного розд. II ПКУ граничного строку подання податкових декларацій за податковий (звітний) період, визначений [ст. 257 ПКУ](#), подає до відповідного контролюючого органу за формою, встановленою у порядку, передбаченому [ст. 46 ПКУ](#), податкову декларацію, яка містить додатки:

з рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин:

за місцезнаходженням ділянки надр, з якої видобуті корисні копалини, у разі розміщення такої ділянки надр у межах території України;

за місцем обліку платника рентної плати у разі розміщення ділянки надр, з якої видобуто корисні копалини, в межах континентального шельфу та/або виключної (морської) економічної зони України ([пп. 257.3.1 ПКУ](#));

з рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин – за місцезнаходженням ділянки надр ([пп. 257.3.2 ПКУ](#));

з рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України – за місцем податкової реєстрації ([пп. 257.3.3 ПКУ](#));

з рентної плати за спеціальне використання води – за місцем податкової реєстрації ([пп. 257.3.4 ПКУ](#));

з рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів – за місцезнаходженням лісової ділянки ([пп. 257.3.5 ПКУ](#));

з рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України – за місцем його податкової реєстрації ([пп. 257.3.6 ПКУ](#)).

Форму податкової декларація з рентної плати затверджено [наказом Мінфіну від 17.08.2015 №719](#) зі змінами та доповненнями.

Згідно з приміткою 1 до декларації невід'ємною частиною декларації є додатки. Відповідний тип додатка забезпечує обчислення податкового зобов'язання за відповідним видом об'єкта оподаткування. За відсутності у платника відповідного виду об'єкта оподаткування тип додатка, у якому обчислюється податкове зобов'язання для такого об'єкта оподаткування, до декларації не додається.

У разі виправлення показників в окремих додатках до поданої звітної декларації суб'єкт господарювання подає:

до настання граничного терміну подання декларації – звітну нову декларацію разом з усіма додатками, в яких обчислюються податкові зобов'язання за відповідним видом об'єкта оподаткування;

після настання граничного терміну подання декларації – уточнюючу декларацію разом з тими додатками, в яких виявлені помилки та у зв'язку з цим уточнюються податкові зобов'язання за відповідним видом об'єкта, із зазначенням суми штрафної санкції у розмірі, визначеному [п. 50.1 ПКУ](#), та пені відповідно до [ст. 129 ПКУ](#).

Джерело:URL: <https://kyiv.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/687519.html>

Як надавати документи при проведенні документальних перевірок ДПС?

Платник податків зобов'язаний надати податківцям у повному обсязі всі документи, що належать або пов'язані з предметом перевірки. Такий обов'язок виникає у платника податків після початку перевірки

Порядок та умови надання документів платниками податків органам ДПС визначено у [ст. 85 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI](#) зі змінами та доповненнями.

Забороняється вилучення документів від платника податків будь-якими посадовими (службовими) особами контролюючих органів у випадках, не передбачених ПКУ ([п. 85.1 ст. 85 ПКУ](#)).

Відповідно до [п. 85.2 ст. 85 ПКУ](#) платник податків зобов'язаний надати посадовим (службовим) особам контролюючих органів у повному обсязі всі документи, що належать або пов'язані з предметом перевірки. Такий обов'язок виникає у платника податків після початку перевірки.

При цьому великий платник податків на запит контролюючого органу зобов'язаний також надати посадовим (службовим) особам контролюючих органів засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги» копії таких документів, що створюються ним в електронній формі з обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань), первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням та сплатою податків і зборів, не пізніше двох робочих днів, наступних за днем отримання

Документи, що містять комерційну таємницю або є конфіденційними, передаються окремо із зазначенням посадової (службової) особи, що їх отримала. Передача таких документів для їх огляду, вивчення і їх повернення оформляються актом у довільній формі, який підписують посадова (службова) особа контролюючого органу та платник податків (його представник) ([п. 85.3 ст. 85 ПКУ](#)).

Згідно з [п. 85.4 ст. 85 ПКУ](#) при проведенні перевірок посадові (службові) особи контролюючого органу мають право отримувати у платників податків належним чином завірені копії первинних фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів, що свідчать про приховування (заниження) об'єктів оподаткування, несплату податків, зборів, платежів, порушення вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи. Такі копії повинні бути засвідчені підписом платника податків або його посадової особи та скріплені печаткою (за наявності).

Відповідний запит на отримання копій документів повинен бути поданий посадовою (службовою) особою контролюючого органу не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати закінчення перевірки.

Забороняється вилучення оригіналів первинних, фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів за винятком випадків, передбачених кримінальним процесуальним законодавством ([п. 85.5 ст. 85 ПКУ](#)).

У разі відмови платника податків або його законних представників надати копії документів посадовій (службовій) особі контролюючого органу така особа складає акт у довільній формі, що засвідчує факт відмови, із зазначенням посади, прізвища, імені, по батькові платника податків (його законного представника) та переліку документів, які йому запропоновано подати. Зазначений акт підписується посадовою (службовою) особою контролюючого органу та платником податків або його законним представником. У разі відмови платника податків або його законного представника від підписання зазначеного акта в ньому вчиняється відповідний запис ([п. 85.6 ст. 85 ПКУ](#)).

Пунктом [85.7 ст. 85 ПКУ](#) встановлено, що отримання копій документів оформляється описом. Копія опису, складеного посадовими (службовими) особами контролюючого органу, вручається під підпис платнику податків або його законному представнику. Якщо платник податків або його законний представник відмовляється від засвідчення опису або від підпису про отримання копії опису, то посадові (службові) особи контролюючого органу, які отримують копії, роблять відмітку про відмову від підпису.

Посадова (службова) особа контролюючого органу, яка проводить перевірку, у випадках, передбачених ПКУ, має право отримувати від платника податків або його законних представників копії документів, що належать до предмета перевірки. Такі копії повинні бути засвідчені підписом платника податків або його посадової особи та скріплені печаткою (за наявності) ([п. 85.8 ст. 85 ПКУ](#)).

Відповідний запит на отримання копій документів повинен бути поданий посадовою (службовою) особою контролюючого органу не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати закінчення перевірки.

Забороняється вилучення оригіналів первинних, фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів за винятком випадків, передбачених кримінальним процесуальним законодавством ([п. 85.5 ст. 85 ПКУ](#)).

У разі відмови платника податків або його законних представників надати копії документів посадовій (службовій) особі контролюючого органу така особа складає акт у довільній формі, що засвідчує факт відмови, із зазначенням посади, прізвища, імені, по батькові платника податків (його законного представника) та переліку документів, які йому запропоновано подати. Зазначений акт підписується посадовою (службовою) особою контролюючого органу та платником податків або його законним представником. У разі відмови платника податків або його законного представника від підписання зазначеного акта в ньому вчиняється відповідний запис ([п. 85.6 ст. 85 ПКУ](#)).

[Пунктом 85.7 ст. 85 ПКУ](#) встановлено, що отримання копій документів оформляється описом. Копія опису, складеного посадовими (службовими) особами контролюючого органу, вручається під підпис платнику податків або його законному представнику. Якщо платник податків або його законний представник відмовляється від засвідчення опису або від підпису про отримання копії опису, то посадові (службові) особи контролюючого органу, які отримують копії, роблять відмітку про відмову від підпису.

Посадова (службова) особа контролюючого органу, яка проводить перевірку, у випадках, передбачених ПКУ, має право отримувати від платника податків або його законних представників копії документів, що належать до предмета перевірки.

Такі копії повинні бути засвідчені підписом платника податків або його посадової особи та скріплені печаткою (за наявності) ([п. 85.8 ст. 85 ПКУ](#)).

Згідно з [п. 85.9 ст. 85 ПКУ](#), у разі коли до початку або під час проведення перевірки оригінали первинних документів, облікових та інших реєстрів, фінансової та статистичної звітності, інших документів з питань обчислення і сплати податків та зборів, а також виконання вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, були вилучені правоохоронними та іншими органами, зазначені органи зобов'язані надати для проведення перевірки контролюючому органу копії зазначених документів або забезпечити доступ до перевірки таких документів.

Такі копії, засвідчені печаткою та підписами посадових (службових) осіб правоохоронних та інших органів, якими було здійснено вилучення оригіналів документів або яким було забезпечено доступ до перевірки вилучених документів, повинні бути надані протягом трьох робочих днів з дня отримання письмового запиту контролюючого органу.

У разі якщо документи, зазначені в абзаці першому [п. 85.9 ст. 85 ПКУ](#), було вилучено правоохоронними та іншими органами, терміни проведення такої перевірки, у тому числі розпочатої, переносяться до дати отримання вказаних копій документів або забезпечення доступу до них.

[Пунктом 44.5 ст. 44 ПКУ](#) встановлено, що у разі надання платником податків у порядку та строки, визначені абзацом першим [п. 44.5 ПКУ](#), повідомлення та неможливості проведення перевірки платника податків у зв'язку з втратою, пошкодженням або достроковим знищенням платником податків документів строки проведення таких перевірок (крім перевірок, визначених [ст. 200 ПКУ](#)) переносяться до дати відновлення та надання документів до перевірки в межах визначених [п. 44.5 ст. 44 ПКУ](#) строків, але на строк не більше ніж 120 днів.

У разі якщо до закінчення перевірки або у терміни, визначені в [п. 86.7 ст. 86 ПКУ](#), платник податків не надає посадовим особам контролюючого органу, які проводять перевірку, документи (незалежно від причин такого ненадання, крім випадків виїмки документів або іншого вилучення правоохоронними органами), що підтверджують показники, відображені таким платником податків у податковій звітності, вважається, що такі документи були відсутні у такого платника податків на час складення такої звітності. Якщо платник податків після закінчення перевірки та до прийняття рішення контролюючим органом за результатами такої перевірки надає в порядку, визначеному [п. 86.7 ст. 86 ПКУ](#), документи, що підтверджують показники, відображені таким платником податків у податковій звітності, не надані під час перевірки, такі документи повинні бути враховані контролюючим органом під час розгляду ним питання про прийняття рішення ([п. 44.6 ст. 44 ПКУ](#)).

Згідно з [п. 44.7 ст. 44 ПКУ](#), у разі якщо посадова особа контролюючого органу, яка здійснює перевірку, відмовляється з будь-яких причин від врахування документів, наданих платником податків під час проведення перевірки, платник податків має право до закінчення перевірки надіслати листом з повідомленням про вручення та з описом вкладеного або надати безпосередньо до контролюючого органу, який проводить перевірку, копії таких документів (засвідчені печаткою платника податків (за наявності печатки) та підписом платника податків – фізичної особи або посадової особи платника податків – юридичної особи).

У разі якщо під час проведення перевірки платник податків надає документи менше ніж за три дні до дня її завершення або коли надіслані у передбаченому абзацом першим [п. 44.7 ст. 44 ПКУ](#) порядку документи надійшли до контролюючого органу менше ніж за 3 дні до дня завершення проведення перевірки, платник податків має право до закінчення перевірки надіслати листом з проведення перевірки продовжується на строк, визначений [ст. 82 ПКУ](#).

У разі якщо надіслані у передбаченому абзацом першим [п. 44.7 ст. 44 ПКУ](#) порядку документи надійшли до контролюючого органу після завершення перевірки, контролюючий орган має право не приймати рішення за результатами проведеної перевірки та призначити позапланову документальну перевірку такого платника податків.

Відповідно до [пп. 69.9 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#) тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, для платників податків та контролюючих органів зупиняється перебіг строків, визначених податковим законодавством та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Крім того, відповідно до [пп. 69.28 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ](#), до платників податків / податкових агентів, які провадили діяльність на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, та на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями російської федерації, і не можуть пред'явити первинні документи, на підставі яких здійснюється облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, як виняток із положень [ст. 44 ПКУ](#) застосовуються спеціальні правила для підтвердження даних, визначених у податковій звітності.

Підставами неможливості пред'явлення первинних документів є втрата (знищення чи зіпсуття) первинних документів або знаходження їх на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, та на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, у разі якщо їх неможливо вивезти або їх вивезення пов'язане з ризиком для життя чи здоров'я платника податків, фізичних

осіб чи неможливе у зв'язку з адміністративними перешкодами, встановленими органами влади.

У разі втрати та/або неможливості вивезення первинних документів платник податків / податковий агент подає до контролюючого органу в довільній формі повідомлення про неможливість вивезення первинних документів, підписане керівником підприємства та головним бухгалтером, в якому зазначаються: обставини, що призвели до втрати та/або неможливості вивезення первинних документів, податкові (звітні) періоди, а також загальний перелік первинних документів (за можливості - із зазначенням реквізитів).

Порядок оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків затверджено [наказом Міністерства фінансів України від 22.12.2021 № 702](#).

Дія цього Порядку не поширюється на оформлення результатів перевірок з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки».

Оформлення результатів документальних невіїзних позапланових електронних перевірок за заявою платника податків, їх підписання та реалізація здійснюються з урахуванням особливостей, визначених ПКУ.

Джерело: URL: <https://dp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/687234.html>

Якою буде відповідальність за помилки у декларації з ПДВ: роз'яснення від ДПС

У разі самостійного донарахування платником ПДВ сум ПДВ та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на ДПС, штрафи за умисне невиконання своїх обов'язків не застосовуються

Згідно з [п. 36.1 ст. 36 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI](#) податковим обов'язком визнається обов'язок платника податку обчислити, задекларувати та/або сплатити суму податку та збору в порядку і строки, визначені ПКУ, законами з питань митної справи.

Загальні вимоги щодо складання податкової звітності визначено [ст. 48 ПКУ](#), якою, зокрема, передбачено, що податкова декларація повинна містити обов'язкові реквізити, передбачені [пп. 48.3 та 48.4 ст. 48 ПКУ](#), а також бути підписана.

Відповідно до [п. 48.7 ст. 48 ПКУ](#) податкова звітність, складена з порушенням норм [ст. 48 ПКУ](#), не вважається податковою декларацією, крім випадків, встановлених [п. 46.4 ст. 46 ПКУ](#).

Відповідальність платників податків визначено главою [11 розд. II ПКУ](#).

За порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, застосовуються такі види юридичної відповідальності: фінансова, адміністративна та кримінальна ([ст. 111 ПКУ](#)).

Порядок заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість затверджено [наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21](#), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29.01.2016 за № 159/28289.

Платник податку самостійно обчислює суму податкового зобов'язання, яку зазначає в податковій звітності. Дані, наведені в податковій звітності, мають відповідати даним бухгалтерського та податкового обліку платника ([п. 6 розд. III Порядку № 21](#)).

Відповідно до [п. 20 розд. III Порядку № 21](#) після подання декларації за звітний (податковий) період платник податку має право до закінчення граничного терміну подання декларації за такий самий період подати нову декларацію з виправленими показниками.

Водночас, відповідно до [п. 50.1 ст. 50 ПКУ](#), у разі якщо у майбутніх податкових періодах (з урахуванням строків давності, визначених статтею [102 ПКУ](#)) платник податків самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявляє помилки, що містяться у раніше поданій ним податковій декларації (крім обмежень, визначених цією статтею), він зобов'язаний надіслати уточнюючий розрахунок до такої податкової декларації за формою чинного на час подання уточнюючого розрахунку.

При цьому у разі виявлення факту заниження податкового зобов'язання платник податку повинен сплатити суму недоплати та штраф у розмірі 3 відс. від такої суми до подання уточнюючого розрахунку.

[Пунктом 120.2 ст. 120 ПКУ](#) визначено, що невиконання платником податків вимог, передбачених абзацами третім – п'ятим [п. 50.1 ст. 50 ПКУ](#), щодо умов самостійного внесення змін до податкової звітності в частині самостійного нарахування та сплати штрафу, передбаченого цим пунктом, - тягне за собою накладення штрафу в розмірі 5 відсотків від суми самостійно нарахованого заниження податкового зобов'язання (недоплати) та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи.

При самостійному донарахуванні платником податків з дотриманням порядку, вимог та обмежень, передбачених [ст. 50 ПКУ](#), суми податкових зобов'язань та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, штрафи, передбачені главою [11 ПКУ](#), не застосовуються.

Згідно з [п. 123.1 ст. 123 ПКУ](#) вчинення платником податків діянь, що зумовили визначення контролюючим органом суми податкового зобов'язання та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, зменшення суми бюджетного відшкодування та/або від'ємного значення суми ПДВ платника податків на підставах, визначених підпунктами [54.3.1, 54.3.2](#) (крім випадків зменшення суми податку на доходи фізичних осіб, задекларованої до повернення з бюджету у зв'язку із використанням права на податкову знижку), [54.3.6 п. 54.3 ст. 54 ПКУ](#), – тягне за собою накладення на платника податків штрафу в розмірі 10 відс. суми визначеного податкового зобов'язання та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, завищеної суми бюджетного відшкодування.

Діяння, передбачені [п. 123.1 ст. 123 ПКУ](#), вчинені умисно, – тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 25 відс. від суми визначеного податкового зобов'язання та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, завищеної суми бюджетного відшкодування ([п. 123.2 ст. 123 ПКУ](#)).

Діяння, передбачені [п. 123.2 ст. 123 ПКУ](#), вчинені повторно протягом 1095 календарних днів, – тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 50 відс. суми визначеного податкового зобов'язання та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, завищеної суми бюджетного відшкодування ([п. 123.3 ст. 123 ПКУ](#)).

Притягнення до фінансової відповідальності платників податків за порушення законів з питань оподаткування, іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, не звільняє їх посадових осіб за наявності відповідних підстав від притягнення до адміністративної або кримінальної відповідальності.

Джерело: URL: <https://zt.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/687145.html>

Порушили послідовність присвоєння номерів ПН: якими будуть штрафи?

Порушення послідовності присвоєння номерів ПН протягом певного періоду (добі) не є порушенням Порядку №1307. Тож штрафів за таке порушення не буде

На дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, кваліфікованого електронного

підпису уповноваженої платником особи та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних у встановлений Податковим кодексом України термін.

У податковій накладній зазначаються в окремих рядках обов'язкові реквізити, одним з яких є порядковий номер податкової накладної ([п. 201.1 ПКУ](#)).

Відповідно до п. 6 Порядку заповнення податкової накладної, затвердженого [наказом Мініфіну від 31.12.2015 №1307](#), порядковий номер податкової накладної містить лише цифрові значення (не повинен містити літер чи інших символів) та складається з двох частин:

у першій частині (до знака дробу) проставляється порядковий номер;

у другій частині (після знака дробу) проставляється код, що передбачає складання податкової накладної оператором інвестору за багатосторонньою угодою про розподіл продукції, або код, що передбачає здійснення операцій з постачання товарів, базою оподаткування для яких встановлено максимальні роздрібні ціни.

У першій частині порядкового номера податкової накладної зазначається цифровий номер, який відповідає послідовному номеру складеної платником податкової накладної протягом певного періоду.

Облік (нумерація) складених податкових накладних ведеться платником ПДВ у довільних формі та порядку.

Не допускається складання платником податку на додану вартість за однією датою податкових накладних з однаковим порядковим номером.

Порядковий номер податкової накладної не може починатись на «0».

Отже, порушення послідовності присвоєння номерів податкових накладних протягом певного періоду (добі) не є порушенням [Порядку №1307](#).

У разі якщо платник ПДВ протягом однієї доби склав дві або більше податкових накладних з однаковим номером, друга та наступні податкові накладні з таким номером не можуть бути зареєстровані в ЄРПН.

Джерело: URL: <https://kyiv.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/687319.html>

Нюанси виправлення помилки в декларації з податку на нерухомість

До ДПС з неправильно вказаним кодом КАТОТТГ слід подати уточнюючу декларацію для анулювання відображеного податку, а до ДПС з правильним КАТОТТГ – декларацію за типом «Звітна»

Яким чином СГ, який має об'єкти нерухомості, розташовані на територіях, підпорядкованих різним територіальним громадам, що обслуговуються різними

контролюючими органами, може виправити помилку в декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, після граничного терміну її подання у разі неправильно вказаного коду за КАТОТТГ території територіальної громади, та яку відповідальність передбачено у разі подання Декларації з неправильно вказаним кодом за КАТОТТГ?

Відповідно до [пп. 266.7.5 ПКУ](#) платники податку – юридичні особи самостійно обчислюють суму податку станом на 1 січня звітного року і не пізніше 20 лютого цього ж року подають контролюючому органу за місцезнаходженням об'єкта/об'єктів оподаткування податкову декларацію з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки за формою, встановленою у порядку, передбаченому [ст. 46 ПКУ](#), з розбивкою річної суми рівними частками поквартально.

Форма податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, затверджена [наказом Мінфіну від 10.04.2015 №408](#) (у редакції [наказу Мінфіну від 10.11.2022 №371](#)), передбачає заповнення додатка 1 (для об'єктів оподаткування житлової нерухомості) та додатка 2 (для об'єктів оподаткування нежитлової нерухомості), які є її невід'ємною частиною. При цьому відповідний тип додатка забезпечує обчислення податкового зобов'язання за видами об'єкта/об'єктів оподаткування. За відсутності у платника відповідного виду об'єкта оподаткування тип додатка, у якому обчислюється податкове зобов'язання для такого виду об'єкта оподаткування, до Декларації не додається.

У заголовній частині додатків 1 та 2 до Декларації зазначається код за Кодифікатором адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад території територіальної громади, повноваження якої поширюються на адміністративно-територіальні одиниці, на території яких розташовано об'єкти нерухомого майна. За кожним таким кодом за КАТОТТГ складається окремий додаток.

Згідно з примітками 7 – 8 інформації до Декларації платник податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, подає Декларацію до контролюючого органу за місцезнаходженням адміністративних центрів територіальних громад, на території яких знаходяться об'єкти оподаткування, в якому перебуває на обліку платником такого податку (за основним та/або неосновним місцем обліку).

Кількість додатків 1 або додатків 2 повинна відповідати кількості територій територіальних громад, на території підвідомчих адміністративно-територіальних одиниць яких розташовано(і) об'єкт(и) оподаткування.

Відповідно до [п. 50.1 ПКУ](#) у разі, якщо у майбутніх податкових періодах (з урахуванням строків давності, визначених [ст. 102 ПКУ](#)) платник податків самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявляє помилки,

що містяться у раніше поданій ним податковій декларації (крім обмежень, визначених [ст. 50 ПКУ](#)), він зобов'язаний надіслати уточнюючий розрахунок до такої податкової декларації за формою чинного на час подання уточнюючого розрахунку.

Платник податків має право не подавати такий розрахунок, якщо відповідні уточнені показники зазначаються ним у складі податкової декларації за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки були самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявлені.

Платник податків, який самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявляє факт заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів, зобов'язаний, за винятком випадків, установлених [п. 50.2 ПКУ](#):

а) або надіслати уточнюючий розрахунок і сплатити суму недоплати та штраф у розмірі 3 відс. від такої суми до подання такого уточнюючого розрахунку;

б) або відобразити суму недоплати у складі декларації з цього податку, що подається за податковий період, наступний за періодом, у якому виявлено факт заниження податкового зобов'язання, збільшену на суму штрафу у розмірі 5 відс. від такої суми, з відповідним збільшенням загальної суми грошового зобов'язання з цього податку.

Враховуючи викладене, у разі самостійного виявлення неправильно вказаного коду за КАТОТТГ території територіальної громади в Декларації суб'єктом господарювання, який має об'єкт/об'єкти нерухомості, розташовані на територіях, підпорядкованих різним територіальним громадам, що обслуговуються різними контролюючими органами, подається:

до контролюючого органу з неправильно вказаним кодом за КАТОТТГ – Декларація з типом «Уточнююча», в якій відображається до зменшення податкове зобов'язання з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;

до контролюючого органу за правильним кодом за КАТОТТГ – Декларація з типом «Звітна».

У разі подання Декларації з неправильно вказаним кодом за КАТОТТГ за місцем розташування об'єкта/об'єктів оподаткування виникає факт неподання або несвоєчасного подання Декларації і до такого платника податку застосовуються штрафні санкції, передбачені [ст. 120 ПКУ](#).

Джерело:URL: <https://ck.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/687196.html>

Чи нараховується ПДВ у разі передачі майна в оперативний лізинг?

У разі передачі майна в оперативний лізинг об'єктом оподаткування ПДВ є вартість наданих послуг у межах договору лізингу. Тому сума лізингових платежів підлягає оподаткуванню у загальновстановленому порядку за основною ставкою

Відповідно до [пп. 196.1.2 ПКУ](#) не є об'єктом оподаткування, зокрема, операції з: передачі майна у схов (відповідальне зберігання), у концесію, а також у лізинг (оренду), крім передачі у фінансовий лізинг;

повернення майна зі схову (відповідального зберігання) його власнику, а також майна, попередньо переданого в концесію або лізинг (оренду) концесієдавцю або лізингодавцю (орендодавцю), крім переданого у фінансовий лізинг.

Отже, передача майна в оперативний лізинг (оренду), а також повернення такого майна його власнику не є об'єктом оподаткування ПДВ.

Згідно з пп. [14.1.185 ПКУ](#) постачання послуг – будь-яка операція, що не є постачанням товарів, чи інша операція з передачі права на об'єкти права інтелектуальної власності та інші нематеріальні активи чи надання інших майнових прав стосовно таких об'єктів права інтелектуальної власності, а також надання послуг, що споживаються у процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності.

Відповідно до [ч. 1 ст. 283 ГКУ](#) за договором оренди одна сторона (орендодавець) передає другій стороні (орендареві) за плату на певний строк у володіння та користування майно для здійснення господарської діяльності.

Підпунктом «б» [п. 185.1 ПКУ](#) визначено, що об'єктом оподаткування є операції платників податку з постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до [ст. 186 ПКУ](#).

Враховуючи зазначене, при здійсненні платником ПДВ операцій з передачі майна в оперативний лізинг (оренду) об'єктом оподаткування ПДВ є вартість наданих послуг у межах договору лізингу (оренди), тобто сума лізингових (орендних) платежів підлягає оподаткуванню у загальновстановленому порядку за основною ставкою.

Джерело: URL: <https://kh.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/687175.html>

Чи є об'єктом оподаткування ПДВ виплата страхових платежів?

Оскільки надання послуг зі страхування і перестрахування не є об'єктом оподаткування, то виплата страхових платежів також не є об'єктом оподаткування ПДВ. Операція з отримання таких платежів чи операція з їх виплати не змінює суму ПК або ПЗ з ПДВ

Згідно з [пп. 196.1.3 ПКУ](#) не є об'єктом оподаткування ПДВ операції з надання послуг зі страхування, співстрахування або перестрахування особами, які мають ліцензію на здійснення страхової діяльності відповідно до закону, а також пов'язаних з такою діяльністю послуг страхових (перестрахових) брокерів та страхових агентів.

Відповідно до [ст. 9 Закону України від 07.03.1996 №85/96-ВР «Про страхування»](#) зі змінами та доповненнями страхова виплата – грошова сума, яка виплачується страховиком відповідно до умов договору страхування при настанні страхового випадку.

Розмір страхової суми та (або) розміри страхових виплат визначаються за домовленістю між страховиком та страхувальником під час укладання договору страхування або внесення змін до договору страхування, або у випадках, передбачених чинним законодавством.

Тобто оскільки надання послуг зі страхування і перестрахування не є об'єктом оподаткування, то виплата страхових платежів також не є об'єктом оподаткування ПДВ та операція з отримання таких страхових платежів чи операція з їх виплати не змінює суму податкового кредиту або податкових зобов'язань ані у застрахованої особи, ані у страхової компанії (страховика).

Джерело: URL: <https://kh.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/686542.html>

Як визначається дата виникнення ПЗ з ПДВ при продажу нерухомості?

У продавця при продажу нерухомого майна ПЗ з ПДВ виникають на дату події, що сталася раніше, а саме: або на дату зарахування коштів від покупця, або на дату складення документа, що засвідчує факт переходу права власності на таку нерухомість

Відповідно до [п. 187.1 ст. 187 Податкового кодексу України](#) (зі змінами) датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

а) дата зарахування коштів від покупця/замовника на рахунок платника податку в банку/небанківському надавачу платіжних послуг як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг, оплата яких здійснюється електронними грошима, – дата зарахування електронних грошей платнику податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, на електронний гаманець, а в разі постачання товарів/послуг за готівку – дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої – дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів – дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг – дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку.

Для документів, складених в електронній формі, датою оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку, вважається дата, зазначена у самому документі як дата його складення відповідно до [Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»](#), незалежно від дати накладення електронного підпису.

Враховуючи зазначене, у продавця при продажу нерухомого майна податкові зобов'язання з ПДВ виникають на дату події, що сталася раніше, а саме: або на дату зарахування коштів від покупця, або на дату складення документа, що засвідчує факт переходу права власності на таку нерухомість.

Джерело: URL: <https://od.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/686370.html>

Якщо ваш контрагент змінив свій ПДВ-статус: податкові наслідки за договором

Між підприємством і його контрагентом відбулася 1-ша податкова подія — відвантаження товарів, надання послуг, чи отримання товарів, послуг, чи здійснення або отримання передоплати. Під час 2-ї події з'ясувалося, що контрагент став платником ПДВ. Які наслідки?

Був платником ПДВ і перестав ним бути

Сторони нараховують ПЗ, відображають ПК за правилом першої події

Податкові зобов'язання при постачанні товарів/послуг виникають за подією, що настанала раніше ([п. 187.1 ПКУ](#)): дата отримання коштів (передоплата) чи дата відвантаження товарів, а для послуг — дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку.

Своєю чергою, ПДВ відносять до податкового кредиту датою, що настає раніше ([п. 198.2 ПКУ](#)): датою списання коштів чи датою отримання товарів, послуг на підставі податкової накладної, зареєстрованої в ЄРПН.

Тож, якщо перша подія відбулася, постачальник повинен був нарахувати податкові зобов'язання з ПДВ, а покупець мав право відобразити податковий кредит.

Якщо на дату настання другої податкової події контрагент уже не є платником ПДВ, це ніяк не вплине на податкові наслідки з ПДВ для підприємства. Адже другою подією всього лишень закриваються заборгованість чи зобов'язання, які виникли під час першої події.

Тож на цьому етапі жодних проблем для підприємства немає.

Певні особливості, проблеми можуть бути, якщо внаслідок виявлення помилок, повернення товарів, передоплати, перегляду цін тощо потрібно відкоригувати раніше нараховані податкові зобов'язання чи відображений податковий кредит.

Приклад 1 Підприємство здійснило передоплату контрагенту за товари. На дату передоплати обидва — платники ПДВ. Контрагент склав податкову накладну і зареєстрував в ЄРПН. На підставі податкової накладної підприємство відобразило податковий кредит.

Згодом сторони розірвали договір і контрагент повертає передоплату. Але на дату повернення передоплати контрагент уже не є платником ПДВ.

Повернення передоплати є підставою для коригування (зменшення) податкових зобов'язань у контрагента і податкового кредиту у підприємства ([п. 192.1 ПКУ](#)).

Але на дату повернення передоплати контрагент уже не є платником ПДВ, а тому не може скласти РК до податкової накладної.

Згідно з [п. 192.2 ПКУ](#) норма [п. 192.1 ПКУ](#) не поширюється на випадки, коли постачальник товарів/послуг не є платником ПДВ на кінець звітного (податкового) періоду, в якому зроблено такий перерахунок.

На думку автора, підстав для коригування податкового кредиту немає.

Та податкова служба іншої думки. Проте обґрунтування своєї позиції чомусь не наводить. На якій підставі робити коригування, якщо в [п. 192.2 ПКУ](#) прямо сказано про непроведення коригування?

Позиція ДПСУ

Яким чином покупець повинен відобразити коригування податкового кредиту у зв'язку з поверненням продавцем авансу або продавцю неоплачених товарів, якщо на дату повернення реєстрація платника ПДВ такого продавця анульована.

Згідно з [п. 192.1 ст. 192](#) [ПКУ], якщо після постачання товарів/послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи наступний за постачанням перегляд цін, перерахунок у випадках повернення товарів/послуг особі, яка їх надала, або при поверненні постачальником суми попередньої оплати товарів/послуг, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту постачальника та отримувача підлягають відповідному коригуванню на підставі розрахунку коригування до податкової накладної, складеного в порядку, встановленому для податкових накладних, та зареєстрованого в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Норма [п. 192.1 ст. 192 ПКУ](#) не поширюється на випадки, коли постачальник товарів/послуг не є платником податку на кінець звітного (податкового) періоду, в якому був проведений такий перерахунок ([п. 192.2 ст. 192 ПКУ](#)).

Разом з тим згідно з [п. 198.3 ст. 198 ПКУ](#) податковий кредит звітного періоду визначається виходячи з договірної (контрактної) вартості товарів/послуг та складається зі сум податків, нарахованих (сплачених) платником податку за ставкою, встановленою [п. 193.1 ст. 193 ПКУ](#), протягом такого звітного періоду у зв'язку з придбанням або виготовленням товарів та наданням послуг. <...>

Таким чином, незалежно від того, що постачальника (продавця) на дату повернення ним авансу/йому неоплачених товарів анульовано як платника ПДВ, покупець повинен здійснити зменшення податкового кредиту за результатами податкового періоду, протягом якого був проведений такий перерахунок, та відобразити суму зменшення в податковій декларації з ПДВ. Таке коригування відображається у рядку 14 розд. II податкової декларації з ПДВ з обов'язковим поданням додатка 1 до декларації на підставі бухгалтерської довідки.

[ЗІР, підкатегорія 101.15](#)

Маємо норму пп. «б» [пп. 192.1.1 ПКУ](#), за якою у разі зменшення суми компенсації податковий кредит потрібно зменшувати, навіть якщо немає зареєстрованого РК. Але ж це правило діє, якщо постачальник є платником ПДВ. Якщо ж він неплатник ПДВ, то, як уже зазначено, підстав для коригування немає, тим більше що у постачальника не зменшується сума податкових зобов'язань з ПДВ, які він задекларував та сплатив. То чому ж підприємство-платник має асиметрично зменшувати свій податковий кредит?

Зменшувати чи ні податковий кредит, кожне підприємство вирішує самостійно. Варто розуміти, що якщо не провести зменшення, то під час перевірки ДПС може заявити, що це порушення, і тоді доведеться доводити власну правоту, можливо, навіть і в суді.

А якщо провести зменшення, плюсом для підприємства буде хоча б незменшення реєстраційного ліміту, який розраховується згідно з [п. 200-1.3 ПКУ](#).

Якщо підприємство проведе зменшення ПК у декларації з ПДВ, то в бухгалтерському обліку на дату повернення передоплати відобразить проведенням:

—Д-т 641 К-т 644 — на суму коригування, способом сторно (тобто покаже суму з мінусом).

Якщо ж зменшення ПК здійснено не було, то зобов'язання на субрахунку 644 слід списати до складу доходів:

—Д-т 644 К-т 719 — на суму, за якою відображався податковий кредит.

Приклад 2 Підприємство отримало від контрагента передоплату за товари, нарахувало податкові зобов'язання, склало податкову накладну і зареєструвало в ЄРПН. Згодом сторони розірвали договір і контрагент повернув кошти підприємству. Але на момент повернення коштів контрагент-покупець уже не є платником ПДВ.

У цій ситуації начебто є підстави згідно з [п. 192.1 ПКУ](#) відкоригувати (зменшити) податкові зобов'язання у підприємства і податковий кредит у контрагента.

Але на момент повернення коштів контрагент вже не є платником ПДВ.

Разом з тим в [п. 192.1 ПКУ](#) зазначено, що у випадку зменшення суми компенсації РК реєструє покупець товарів, хоча складає РК підприємство-постачальник.

Виходить, якщо покупець не є платником ПДВ, то він не зможе зареєструвати РК. А якщо не буде зареєстрованого РК, то підприємство-постачальник не зможе зменшити нараховані податкові зобов'язання, тому що згідно з [пп. 192.1.1 ПКУ](#) підставою для такого зменшення має бути зареєстрований РК.

Думка ДПСУ, по суті, — додаткове підтвердження, що підприємство-постачальник не складає РК та, відповідно, не має права відкоригувати податкові зобов'язання. Але чому ж тоді податківці вимагають зменшення податкового кредиту у покупця (див. думку податківців до прикладу 1)?

Думка ДПСУ

Чи складається постачальником розрахунок коригування до податкової накладної, якщо після здійснення операції з постачання товарів/послуг здійснюється зміна суми компенсації їх вартості або їх повернення, а покупець таких товарів/послуг втрачає статус платника ПДВ?

Якщо після здійснення операції з постачання товарів/послуг покупець таких товарів/послуг втрачає статус платника податку на додану вартість, така особа

втрачає право на коригування податкового кредиту, сформованого в період його реєстрації платником податку, а тому відсутні підстави для складання розрахунку коригування на такого покупця.

ЗІР, підкатегорія 101.15

У бухгалтерському обліку заборгованість на субрахунку 643 на дату повернення передоплати слід списати до складу витрат:

—Д-т 949 К-т 643 — на суму раніше відображеного податкового зобов'язання.

Касовий метод нарахування ПЗ, відображення ПК

Для окремих видів діяльності, господарських операцій застосовується касовий метод податкового обліку, за яким дата виникнення податкових зобов'язань визначається як дата отримання компенсації (в тому числі оплати) за постачені товари/послуги, а дата віднесення сум ПДВ до податкового кредиту — дата надання компенсації (в тому числі оплати) ([див. пп. 14.1.266 ПКУ](#)).

Крім того, датою виникнення податкових зобов'язань у разі постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів є дата зарахування таких коштів на рахунок платника податку в банку/небанківському надавачу платіжних послуг або дата отримання відповідної компенсації у будь-якій іншій формі, включаючи зменшення заборгованості такого платника податку за його зобов'язаннями перед бюджетом ([п. 187.7 ПКУ](#)).

Приклад 3 Підприємство отримало від контрагента послуги, в акті на послуги зазначено в тому числі і ПДВ. Обидва — платники ПДВ. Контрагент визначає дату виникнення податкових зобов'язань за касовим методом. Але на момент оплати послуг контрагент уже не є платником ПДВ. Тому податкової накладної не склав і не зареєстрував, через що підприємство не може відобразити податковий кредит.

Підставою для відображення податкового кредиту є податкова накладна постачальника, зареєстрована в ЄРПН ([див. п. 198.6 ПКУ](#)).

Позаяк у наведеній ситуації зареєстрованої податкової накладної не буде, то підприємство не матиме підстав відображати податковий кредит.

У цій ситуації сторони можуть домовитися про повернення контрагентом зайво сплаченої суми ПДВ. У бухобліку підприємства суму поверненого ПДВ покажуть проведеннями:

—Д-т 311 К-т 631 — повернено ПДВ на рахунок;

—Д-т 644 К-т 631 — сторно (з мінусом) на суму поверненого ПДВ.

Якщо домовленості про повернення не буде, у бухгалтерському обліку суму невідшкодованого ПДВ слід включити до складу тих витрат, куди віднесено вартість отриманих послуг:

—Д-т 23, 91, 92 тощо К-т 644 — на суму ПДВ.

Тому що в цій ситуації невідшкодований ПДВ буде частиною собівартості отриманих послуг.

Приклад 4 Підприємство надало контрагентові послуги, в акті на послуги зазначено в тому числі і ПДВ. Обидва — платники ПДВ. Підприємство визначає дату виникнення податкових зобов'язань за касовим методом. На момент оплати послуг контрагент уже не є платником ПДВ.

У цій ситуації в загальному порядку підприємство складає податкову накладну як на неплатника ПДВ і реєструє в ЄРПН.

Не був платником ПДВ і став ним

Сторони нараховують ПЗ, відображають ПК за правилом першої події

Приклад 5 Підприємство — платник ПДВ відвантажило товари покупцю-контрагенту, який не був платником ПДВ. На дату відвантаження підприємство нараховувало ПДВ, склало податкову накладну на неплатника, зареєструвало податкову накладну. На дату оплати товарів контрагент уже був платником ПДВ.

Ми вже зазначили вище, що податкові наслідки з ПДВ виникають за правилом першої події. А другою подією всього лишень закривається заборгованість, яка виникла за першою подією.

Тому подальша реєстрація контрагента платником ПДВ не впливає на податкові наслідки підприємства.

Приклад 6 Початкові дані прикладу 5. Але після відвантаження товару сторони розривають договір і контрагент-покупець повертає товар підприємству без оплати. На момент оплати контрагент є платником ПДВ.

Повернення товару — це підстава для коригування підприємством податкових зобов'язань ([п. 192.1 ПКУ](#)).

Зменшення суми податкових зобов'язань платника податку — постачальника в разі зміни суми компенсації вартості товарів/послуг, наданих особам, що не були платниками цього податку на дату такого постачання, дозволяється лише при поверненні раніше поставлених товарів у власність постачальника з наданням отримувачу повної грошової компенсації їх вартості, у тому числі при перегляді цін, пов'язаних із гарантійною заміною товарів або низькоякісних товарів відповідно до закону або договору ([п. 192.2 ПКУ](#)).

В описаній ситуації зазначені умови виконуються, адже товар повертається постачальникові. Тому підприємство може скласти РК та зареєструвати в ЄРПН.

Думка ДПСУ

Який порядок заповнення розрахунку коригування до податкової накладної, якщо на дату складання податкової накладної покупець не був платником ПДВ, а на дату складання розрахунку коригування вже зареєстрований як платник цього податку?

У розрахунку коригування вказуються дата та номер податкової накладної, до якої вносяться зміни.

У верхній лівій частині розрахунку коригування робиться відповідна помітка «Х» та зазначається тип причини «02» — постачання неплатнику податку.

У графі «Отримувач (покупець)» зазначається «Неплатник», у рядку «Індивідуальний податковий номер отримувача (покупця)» проставляється умовний ПІН «100000000000», рядок «Податковий номер платника податку або серія (за наявності) та номер паспорта» не заповнюється.

[ЗІР, підкатегорія 101.15](#)

Приклад 7 Підприємство — платник ПДВ отримало товари від контрагента-постачальника, який не є платником ПДВ. Тож товари отримано без ПДВ. На момент оплати підприємством товарів контрагент уже був платником ПДВ.

Податкові зобов'язання, податковий кредит визначаються за датою першої події. У момент першої події постачальник не був платником ПДВ, тому в цій операції немає податкового зобов'язання і немає податкового кредиту. Оплата є другою податковою подією. За другою податковою подією погашається зобов'язання, закривається заборгованість. Таким чином, факт реєстрації контрагента платником ПДВ після відвантаження товарів перед їх оплатою не впливає на податкові наслідки з ПДВ.

Приклад 8 Початкові дані прикладу 7.

Сторони вирішили розірвати договір. Оплата не проводилася. Підприємство повертає товари контрагенту-постачальнику, який уже є платником ПДВ.

Позаяк товар постачався без нарахування ПДВ, то і встановлені [ст. 192 ПКУ](#) коригування не застосовуються.

Але ж така операція повернення товару вписується в поняття постачання товарів, наведене в [п.п. 14.1.191 ПКУ](#). Бо право на розпорядження товарами як власник підприємства-покупця передається контрагенту-постачальнику.

Проте тоді постане запитання: що буде базою нарахування ПДВ? Якщо початкова вартість постачання, то на вартість придбаних підприємством-покупцем товарів,

які повертаються постачальникові, потрібно зверху нарахувати ПДВ. У такому разі підприємство має в загальному порядку скласти податкову накладну на постачальника — платника ПДВ, зареєструвати її в ЄРПН. А хто ж тоді відшкодує такий ПДВ? Цей момент доведеться погоджувати договором із постачальником. Якщо відшкодує постачальник, то він коштами має доплатити ПДВ.

А якщо постачальник не погодиться на додаткову сплату ПДВ? Зрозуміло, що в такому разі підприємство сплатить ПДВ власним коштом.

Позаяк усі ці моменти чітко в ПКУ не прописані, платникам, які потрапили в подібну ситуацію, може бути доречним отримати індивідуальну податкову консультацію.

Застосовується касовий метод нарахування ПЗ, відображення ПК

Приклад 9 Підприємство — платник ПДВ отримало від контрагента — неплатника ПДВ послуги. Але на момент оплати товарів контрагент уже був зареєстрований платником ПДВ і застосовував касовий метод нарахування ПДВ.

Позаяк при касовому методі немає двох податкових подій, така подія одна — оплата, то, на наш погляд, постачальник-контрагент має нарахувати ПДВ на отриману оплату. Якщо отримали оплату 10 000 грн, ПДВ буде в тому числі — 1 666,67 грн. Контрагент-постачальник має скласти на підприємство податкову накладну, зареєструвати в ЄРПН.

Але якщо послуги надані на суму 10 000 грн, складено відповідний акт, в акті ПДВ не зазначено, найімовірніше, що і в договорі про ПДВ жодного слова. Яким чином складена контрагентом податкова накладна співвідноситиметься з показниками акта?

Якщо контрагент став платником ПДВ і застосовує касовий метод, то початкова сума договору може бути збільшена на суму ПДВ. Для цього варто вносити зміни до початкового договору. Тоді підприємство ще має доплатити ПДВ 2 000 грн. На таку оплату контрагент складе ще одну податкову накладну, в т. ч. ПДВ — 3 333,33 грн, яку зареєструє в ЄРПН

На підставі як першої, так і другої податкової накладної підприємство, на наш погляд, має право відобразити податковий кредит.

Але якщо воно не погодиться доплачувати ПДВ, то первісно визначена ціна без ПДВ 10 000 грн також буде фактично змінена — з 10 000 грн без ПДВ на 10 000 грн, в т. ч. ПДВ. У будь-якому разі доречно ці зміни зафіксувати додатковою угодою до первісного договору, за яким надаються послуги. Крім того, доречно скласти документ, яким внести зміни до початкового акта отриманих послуг. Наприклад, це може бути акт на внесення змін до початкового акта.

Наголосимо: ми навели власний погляд на описану ситуацію. Її врегулювання у ПКУ не прописано. Тож для уникнення непорозумінь платникам, які потрапили в подібну ситуацію, може бути доречним отримувати індивідуальні податкові консультації.

Приклад 10 Підприємство — платник ПДВ отримало послуги від контрагента — платника ПДВ, який застосовує касовий метод. Але на момент оплати товарів контрагент уже не був платником ПДВ.

Контрагент не зможе нарахувати ПДВ і скласти та зареєструвати в ЄРПН податкову накладну. Відповідно, і підприємство не матиме податкового кредиту за цією операцією.

Сторонам потрібно буде переглянути ціну договору, уклавши додаткову угоду до первісного договору. Приміром, можуть зменшити на суму ПДВ. Або ціну переглянуть таким чином, що загальна вартість послуги без ПДВ буде така сама, як і загальна сума з ПДВ. Наприклад, якщо акт на 12 000 грн, у т. ч. ПДВ 2 000 грн, можуть зменшити до 10 000 грн без ПДВ або змінити на 12 000 грн без ПДВ тощо. Крім того, доречно скласти документ, яким внести зміни до початкового акта отриманих послуг. Наприклад, це може бути акт на внесення змін до початкового акта.

Як дізнатися, чи є контрагент платником ПДВ

Можна в електронному кабінеті перейти до сервісу «Реєстр платників ПДВ», що розміщений за [посиланням](#) і здійснити пошук за кодом ЄДРПОУ або ІПН.

Такий самий пошук можна зробити на [сайті Опендатабота](#).

Замість підсумку

Ми розглянули кілька перехідних ситуацій, в яких контрагент змінює свій статус платника ПДВ. Хоча насправді таких ситуацій значно більше. Як з'ясувалося, в ПКУ вони не завжди врегульовані. А це може бути джерелом додаткових спорів, конфлікту як між контрагентами, так і з податковою службою. Тому, якщо є можливість, рекомендуємо наслідки перехідних операцій прораховувати заздалегідь.

Джерело: URL: <https://news.dtki.ua/taxation/pdv/84376-iakshho-vas-kontragent-zminiv-svii-pdv-status-podatkovy-naslidki-za-dogovorom>

www.appu.org.ua

Адреса: 04119, м. Київ, вул. Юрія Ілленка, 83-Д а/с25

***З організаційних питань телефонувати
Вікторії Беспаловій 067-793-00-15***

***З проблемних питань щодо захисту Ваших прав та законних
інтересів звертатися до
Лесі Кашпур 067-266-14-85***

info-appu@ukr.net